

30462 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9. } డిసెంబరు 1923 వ సం॥ జనవరి నెల 15-వ తేది సోమవారము } No. 289
సంపుటము 5 } దుండుభిక్షామఠం వత్సరము, పుష్యమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౪. } సంచిక ౨౪౯

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. సకలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను కలెరుపి

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలుమొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని చాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు ధర్మ 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మి లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి సుఖమిచ్చినది. లక్ష్మీ సరికొనకొవ్వ సోమవారపేట, కూర్మశిల్పా.
2. మి లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. మరల దేబనుబుద్ధులు పంపకోరదను. బాలరామాచార్య, శిరస్తానాథు, చిక్కోడి శైలోగావు.
3. మి లోకమయహార కస్తూరిమాత్రల గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుద్ధులెంటునీ పంపకోరదను. ఎన్. అచ్చయ్య, కూర్మశిల్పా కిత్తిగనవల్లి, బెంగళూరు.

సారస్వతాసవము విద్యార్థులకు, వ్యాయాసములకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంగీతజ్ఞులకు, వారు, పీఠ యనవల మొదలు సంబంధమైన పనిగలవారి పాలిటికి సరికొనదు.

20 దినములకు సరిపోవు ఔషధ మెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చువేరు.

ప్రాంతి అఫీసు, నెం 881 తంబుశెట్టివీధి మద్రాసు. వి. పి. ఆర్డరు మద్రాసునుండి పంపబడెను.

సాశ్వత మెకటాచల పండితులు శ్రీ శీతారాఘవ వైద్యశాల మైసూరు. (1)

61-594

సిద్ధ ముకరధ్వజ

(బ్రహ్మజ్యో
రత్నావళి
920 పుట)

ఇది అయ్యర్వేదవేదములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిపెందియున్నది. ఇందు కుడిచేతిని రసము, అంగారము, కస్తూరి, కచ్చుకత్తువరము మొదలగు వివిధముల చేరియున్నది. ఇది గ్రంథములలోని యోగము ప్రకారము నిర్మితముగా మన శరీరమున వినియోగింపబడును.

లోక శ్రేష్ఠాచార్యులచేత సకలవైద్యులకు, సేవాధ్యాయులు కాంతివరకు సామాన్యముగా వినియోగింపబడును. అయ్యర్వేదమున కుడిచేతియును, కిరీటమున కాంతినియును సామాన్య ధారావృత్తిచేసి కామస్త్రీలను వినియోగింపబడును. అతిమాత్రము, జ్వరము, ముఖగోగమము, మొదలగు భాతుగోగములను వ్యాధులలో సామాన్య సుఖముకలదు. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. మొ 25 మాత్రలు రూ 5-0-0

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఫార్మసీ లిమిటెడ్ వనూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆనంబు లక్ష్మీకాంతి బి. యె., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

19 వార్షికము ముంబయిలోను, మద్రాసు. నిర్మితముగా కలెక్షనచేయబడిన కాస్త్రీయఔషధములకు పుష్టిబుద్ధులు. వ్యాధులలో వినియోగించు విధానము.

ప్రస్తుతమునందుల వలనను, ఇతరులు కూడ ఇదేమో స్వయంగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకుము.

అంగీకారము:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళ్ళీనే మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువళ్ళీ, (3) 402, టంకశాలవీధి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయపేట, మద్రాసు.

ఇదివరలో గమనించకుండిన

కప్పుక దీనిని గమనించ ప్రాచీనులు కానుకలందఱు, అరకానుకలందఱు, గజుల పట్టెదలు, పులకముల గడియారము గొలుసులు, అడ్డెగలు, మొలత్రాడులు, వంటిం, వడ్డాణములు మున్నగువట్టి వారి వారి కోరికమేరకు అతిశయతో కయారు శేషి యివ్వబడును. (2)

మొదటిరకం మండికి బంగారుకు పూచీ యివ్వబడును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

నగలువర్తకులు, 25, చైతానిబాదరొడ్డు, మద్రాసు.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొడకును.

కావైద్య సారాంశము శేషవశి,

(8198) 27, చిత్తాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

భద్రాచల రామదాసు నాటకము

ఏడు అంకములు. చక్కని కూర్పు

ప్రదర్శనమునకు మిక్కిలి అనుకూలము.

ప్రస్తుతము మద్రాసు నుండి వినియోగమునకు వ్యాధులకు గానోక్కరను, డి. శంకటరమణయ్య, డి. పి. గారిచే విరచితము. మైసూరులో, ఫేంజిమునర్యులచే ప్రేక్షకుల యన్నన కడసింది. మెల 10 అబాలు. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పుస్తకములు మద్రాసు మద్రాసు బుక్ షాపు, ఆంధ్ర 16 నెన్ పేర్, వ్యాసనంబు, ఎంటర్ పైలం కంపెనీ, పి. కాళి కృష్ణసాముగారివద్ద దొరకును.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

1923 RADHA - KRISHNA 1923

సుందర మైన శ్రీ రాధాకృష్ణుల ఉపయోగమైన

అమృతాంజనము క్యాలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది మా యేజంటవద్దకూడా దొరకును
క్యాలండరు వెల 1-కి 0-4-0 పి. సి. ఖర్చులు సహా 0-6-0 వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబయి.

నోటీసు

మాచర్ల రామన్నకంపెనీలో వాటాదారుల గను కమిషన్ ఏజంటుగను బొంబాయి, దాని బ్రాంచీలు పోలవూరు, మద్రాసు, మధుర మొదలగు జాగాలలో వ్యాపారము నడుపుచుండిన (1) గునిశెట్టి రాజలింగము, (2) చీకటిమల్లి సంగయ్య (3) పెద్దలక్ష్మయ్య మొదలగువారు 1922 సంవత్సరము డిశంబరు నెల 21 వ తేదీనుండి వ్యాపారము చాలించుకొనినట్లు యిందుమూలముగా అందరికిని తెలియజేయడమైనది. పైన తెలుపబడిన కంపెనీ యికముందు మాచర్ల రామన్న శివచిదంబరయ్య కంపెనీ అనుపేరుతో బొంబాయిలో మాత్రము వ్యాపారమును సాగించును. ఈదిగువ చేత్రాలు చేసిన వారు ఒక్కరే సదరు కంపెనీకి సంపూర్ణాధికారము గల యజమానుడు, ఆయన కృష్ణయ్య గారి కుమారుడైన పెద్దలక్ష్మయ్య గారికి జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటోరీజీషన్ పైన తెలుపబడిన బొంబాయిలో నుండు తన కంపెనీకి ఏజంటుగాను, మేనేజరుగానుండి వ్యాపారమును సాగించుటకు వాణిని ఏర్పరచియున్నారు. పైన తెలుపబడిన రాజలింగము, సంగయ్య మొదలగు వారిలో బొంబాయిలో గాని, మరి యే యితర స్థలములోగాని ఎవరైనను పైన తెలుపబడిన పేరుతో యేలాటి వ్యాపారము చేసినను వారి పూచీపైననే చేసుకొనునట్లు యిందుమూలముగా తెలుసుకొనవలెను.

మాచర్ల శివచిదంబరయ్య
మాచర్ల రామన్న కుమారుడు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2118-688) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడీ, యోగ్యుష్టివాల్సలానుము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతజైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేజీ తమ పాలు విశిష్టవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయమచేయుట, మోమడిచెట్టును పుట్టించుట, దీనులతో కమాధియగుట, శరీరములను తలకాయలతో ముట్టలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిశాధారముగా నిట్లుట మొదలగు విశిష్టములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రము తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన శైలిని వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్పత్తిముగా మేజర్ జేయర్లరకి గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. త్వరభగను. పి. ఆర్. జనార్దనసంనాయుడు, లంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,
Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutts and Co.
172, CALCUTTA.

వనాపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతన పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట యందు శేర్మిని గాంచినది ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను కపాలాఖరూపి-శిరముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 కనకవాడీ, బొంబాయి

"స్వరాజ్య" సిరాబిల్లలకు

పోల్ ఏజంటు కాలపరిమితి వరతులు (841)
1911 సం॥ నవంబరు నెల 30-వ తేదీతో ఆఖరై నది.
ఇప్పుడు అందరికీ పంపబడును సిరా లన్నిటిలోను అతిసరసమైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. ధర బ్లాష్టాక్ 6 గ్రాములు 0-14-0, 12 గ్రాములు రు 1-8-0, 26 గ్రాములు రు 4-0-0, ఎటువు 6 గ్రాములు రు 1-12-0, 12 గ్రాములు రు 3-4-0, 88 గ్రాములు రు 9-4-0. పోస్టేజు, ప్యాకింగు ఖర్చులు తరు.
Swaraj Ink Factory,
173/3 (7) Cornwallis Dseet, Calcutta.

శ్రీమదాంధ్ర బహుదేవరాజము

సంస్కృతము మూలము రు. 5-0-0 లు
ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము
అచ్చుతో నున్నది.
హోలాశ్రమహాకవ్యము. స్కాందపురాణములో నొక భాగము. ఇందు మధుర వివాహాదీ సోమసుందరకేర్తన లీలలు జెప్పబడియున్నది విశిష్టములుగ వర్ణింపబడి యున్నవి.
పద్యములు మూడువేలు వెల 0-12-0 అణాలు.
ఆంధ్రలలితోపాఖ్యానము. ఇందు లలితభండారుని సంపుట మొదలగు కథల నేకము లున్నవి.
మంచి బైండు వెల రూ 1-8-0.
విశిష్ట పాద్యకావ్యభాగ్యశేషము. సులభముగా చదివవచ్చు.
వెల 0-12-0 అణాలు.
పాండవార్థావసము క్రయము 0-12-0 లు.
జనమంచి శేషాద్రికర్మ, తమగుపండితుడు, హైస్కూలు, కడప.

చాటుపద్యమణిమంజరి.

ద్వితీయ భాగము
వెల రూ 1-6-0. గ్లాజ్ పేషరు ప్రతి రూ 1-10-0.
మూన్నాళ్లముచ్చట - వెల 0-4-0.
అడ్రెసు: మణిమంజరి మేనేజరు,
తిరువల్లిక్కోడి, మద్రాసు.
142)

బెండుచేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.

1 భాగము 300 పేజీలు రు 1-
2 భాగము 272 పేజీలు రు 1-
3 భాగము 280 పేజీలు రు 1-6
కాశీపరిణా. 1 భాగము 488 పే. 1-
(369) 72 పేజీల కేటలాగు ఉచితము.
మంజూబాణి మద్రాసురకాల, ఏలూరు కృష్ణశర్మ

మలయచందనము

గనేరియా అను ఔషధమునకు తోకారము తక్కువగా లేదు. పిరికారితో జని లేదు. ఎటువు, తెలుపు, శచ్చు అను మూలకైదముల ఆ ఔషధమును మూలకైదములలో మూర్చును. స్త్రీల నడువ వ్యాధులకు కూడ ఇది శాస్త్రవధము. (251) ధర్మ 18 వెల 2-4-4
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

ముఖ్య గమనింపు (2942)

తమోగ్యతావ్రములు
మేను పేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. బెనారస్ సిటీ దుర్గా మెడికల్ హాల్ వాటైకోజ్ అనేది స్పెషల్ డివీజనును నేనించిన తరువాత స్వస్థమాయెను. (4)
ఉజయిని 28-9-18 ఎల్. సి. కపూర్, తల్ డ్రాఫెనర్.

తెలకుష్టునివారిణి (157)

చర్మమైదుండు తెల్లవచ్చులు వైపుకలన పూచీగా 8 దినములలో నయమగును. తుద తనమూలికలచే చేయబడిన ఈ ఔషధము ఋషీశ్వరునిచే కనిపెట్టబడినది. నయముగానిచో ధరకు కండితలం చెల్లించబడును. బుడ్డి 1-కి వి. సి. ఖర్చుతో సహా రూ 6. ఈ త్రైకములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI,
P. O. Kamtaul,
Darbhanga B. G. O.

"మంగలి కత్తులు"

కప్ప తాళములు.
అంధ్రసాధులచే చేయబడినది. ప్రాశస్త్యసింపుడు. వెంటనే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయుడు.
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో
కల్లూరు అండ్ లాల్ శేఖర్ల etc.
కెల్లాపురం (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫ్ అండ్ టెలిఫోన్: "అంధ్ర నీతి" కెల్లాపురం.

హెచ్చరిక

సాధారణ ఆరోగ్యముగల జనులు వారికి బుద్ధికలిగి అధిక కేసాధార్మ్యము కావలయుననిచో, "ఆతంకనిగ్రహ"
మాత్రలే వారికి జీవ సంక్షింభ. జీవ పరమ అత్యుత్తము- దీని వెల 1 రూపాయి మాత్రమే. త్వరపడుడు.
మరియు
ఏలాటిసంగతులు మిగుల కామోహమునన ప్రాసిత అప్పుడే గమనించెదమలేదా మా ప్రసిద్ధపుస్తకం కామశాస్త్రమునుగాను వ్రాయుడు. ఈపుస్తకం యినాం. తపాలు ఖర్చులుకూడ లేదు.
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్.
ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము.
26 బ్రాడ్వే మదరాసు.

GRAND CLEARANCE SALE!!

Only a few Days.

సగము వెలలు! కొలదికాలము మాత్రమే!! సగము వెలలు!!!

కవిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి

త్యరపడుడు!

బొబ్బిలియుద్ధము 1-0-0.

త్యరపడుడు!!

వర్తకులకు కాదు!

భాషాసేవకొరకు!!

సగమువెలకు ఈయబడును.

ఈ క్రింది పుస్తకము లన్నియు సగము వెలకు ఈయబడును.

నాటకములు	రు ఆ	భద్రాచల రామచరిత్ర (ప్రబుధము)	1 0
స్వప్నవాసనదత్త	0 6	వెద్దాపుర సంస్థానచరిత్ర (వెద్దాపుర)	0
అభిజ్ఞానశాకుంతల	1 0	డిటా (చిన్న అచ్చు)	0
విక్రమోర్వశీయము	0 8	ఆరోగ్యద్విగర్హిని	0 10
లంకాదహనం	0 12	హాస్యపుపాటలు	0 6
చందకాశిక (హరిశ్చంద్ర)	0 10	కర్ణసామ్రాజ్యము నవల	1 0
హనుమద్రామసంగ్రామము	0 10	సీతానవాసము	0 10
సంగీతవిష్ణులీల	0 12	ప్రాద్దుపాడుపు పుస్తకము	0 12
స్వరాజ్యధ్వజము	0 12	రామదాసుచరిత్ర	0 4
సారంగధర నాటకము (వి సు)	0 12	అశోకుడు	1 0
శ్రీనివాసకళ్యాణము	0 8	అశానవలలు 16 రకములు	1 0
శ్రీకృష్ణ తులాభారము	0 12	భగవద్గీత తెనుగు	1 0
సంస్కారిణి	1 0	శ్రీదేవి (నవల)	0 10
అహల్యాశాపవిమోచనము	0 12	లలితకుమారి	0 10
కచకవధ	0 10	శుక్తిమతి	0 12
సతీతులసి	1 4	వైవర్ధినిచంద్రశేఖరము	1 0
సంపూర్ణ రామాయణము	1 4	ధరణికోట	1 4
సంపూర్ణ ఉత్తరరామాయణము	1 4	రాజమహేంద్రపుర చరిత్ర	0 4
కనకవార	0 12	ఆత్మసామ్రాజ్యము (నవల)	1 0
చతుర చంద్రహాసము	0 8	సహాయ నిరాకరణవిజయము	0 6
పాదుకాపట్టాభిషేకము	0 12	బొబ్బిలియుద్ధము (నవల)	0 2
వేశ్యామధురము 1-భా	1 0	తిలకు హరికథ	0 8
ప్రమిలార్జునీయము	0 6	విధిలేనివైద్యము	0 2

బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము కొనువారికే యీక్రిందిపుస్తకములలో నేదేనుకటి సగమువెల కీయబడును.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారి

బలికేవల్లి లక్ష్మీకాంతమువారి నాటకములు

నాటకములు		సత్యహరిశ్చంద్రీయము	1 0
పాదుకాపట్టాభిషేకము	1 4	బుద్ధిమతీవిలాసము	1 0
సరస్వతి	1 0	సాత్రాజితియము	0 14
పూర్ణిమ	1 0	కనకార (పాటలతో) చం కే	1 4
సారంగధర	0 8	జాతక మర్మబోధిని జ్యోతిష గ్రంథము	1 4

వ్యవహారచంద్రిక, రూపాయి వెలగలది నాలుగకాలకే యివ్వబడును.

సరస్వతీకృలండరు (చక్కనిబొమ్మతో) 0-2-0

చక్కని క్లెజ్జాకాగితముపై నాలుగురంగులతో ముద్రింపబడినది.

12 నెలలకు 12 కాగితములు. తెనుగు పండుగలన్నియు కలవు.

12-కి 1-4-0, 25-కి 3-4-0, 50-కి 4-0-0, 100-కి 6-4-0

మీకు పుస్తకములు సగము వెలకు కావలసిన యెడల మా కృలండరులోని నెప్టెంబరు, డిసెంబరు నెలలు చూచివ్రాయుడు.

ఉచితము!

ఉచితము!!

ప్రతి ఆర్డరునకు ఒక సరస్వతీ కృలండరు ఉచితము.

అవసూయ:— (పాత్రివర్త్య మహిముందెలుపు క్రొత్తనాటకము) వెల రు. 0-12-0

అదృశ్యముగు పరిశోధక (Detective) నవలలు

కన్నపుదొంగ	0-12-0	ఒకేసారి కొనువారికి రు 2-0-0 లు మాత్రమే.
పగటిచుక్క 1-భాగము	0-10-0	
" 2-భాగము	0-12-0	

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు.

రాజమండ్రి.

గోదావరీ బుక్స్ డిపో

షరా:— ఆర్డరుతో సగము సొమ్ముపంపవలెను.

రూపాయిలోపు ఆర్డర్లు వి. పి. గా పంపబడవు.

ప్రపంచములో శాంతికుదురు పెట్టు!

సహృద్ధావమే తారకము

వై శాంతిగ్రామీణి అభిప్రాయములు

అంతర్జాతీయ శాంతి సహృద్ధావమే బలపరుచుటకై మొట్టమొదట ప్రపంచ ఘోషనామిక కేంద్రమునందు గానింప బడిన ప్రదర్శనమునకు ఫౌండరు వైశాఖ్యపథువు అభ్యుదయ కమిటీ యిటుల ప్రసంగించెను.

యుద్ధమునకు మూలకారణము యుద్ధసామగ్రి యభివృద్ధి జెందుటయే. యుద్ధమునకు పూర్వము ఎక్కువగ యుద్ధసామగ్రి గల్గియుండుట యుద్ధము రాకుండ రక్షించుకొనుటకని చెప్పి జరుచుండుది. మహాయుద్ధము జరిగిన పిదప మనకు జ్ఞాన ప్రబోధము గల్గెనేని మరల నటుల నజరాలము. యుద్ధసామగ్రి యుండుట కారణముగా శాంతిబంధ రక్షించుకొనుటకు గానయును గాని యుద్ధము రాకుండ రక్షించుకొనుటకు గానేరదు. గతమహాసంగ్రామము వలన నేడు కొనిన నీతి యు, యుద్ధమునకు పూర్వము యూరోపునీతియు జ్ఞాత మహాయుద్ధ కరీకరములు యుద్ధమురాకుండ జేయలేవనియు. యుద్ధము వచ్చునటుల జేసెననియు చెలియు గలదు. నేర్చుకొనుటకు మరలయొక పాఠముగూడ గలదు. యుద్ధముపుడు మరలవచ్చునెడల విజయము నొందినను విజయము లకు యుద్ధము కలని గల్గిన శాధన ను రప్పించుకొనవలెనుగాదు. ఇట్లుచేసి యూరోపు యుద్ధమువలన గల్గిన నష్టముల నుండి తెప్పరిల్లుకొనలేదు. కాని యిట్టియుద్ధమే యుగోకటి మరల సంభవించు నెడల పాశ్చాత్యవాగ్ధికతయే దాని నుండి బ్రతుకడజాలదు.

మనము యుద్ధమువలన నేర్చుకొనిన పాఠములను దృష్టిని దిమికిని యుద్ధమున సంభవము జేయవలయును. ఎట్లైనను జాతీయ విధిజేయమున జేపాక్షుటకే నిర్బంధబడి ననవచ్చును. అప్పుడు మైలిషియా సమస్యలవంటి క్లిష్టసమస్యలను ఆనమితి పరిష్కరించెను. విస్తారాధికారము గల ప్రభుత్వము లాసమితియే నెక్కువగ నుపయోగించుకొన వలెను చింతింపవలెను. యుద్ధానంతరసమస్యలను పరిష్కరించుచు తమతమ విధానములను సరి జూచుకొను చుండిరిగాని యూరోపు పునర్యుద్ధరణసమస్య లేమి యును పరిష్కరించుటలేదు. తీనిబట్టి నేర్చుకొనిననీతి, అంతర్జాతీయ సమస్యలను జాతీయమితియే పరిష్కరించుననియె.

సందేశము అవసరమృకము

జాతీయమితి ఒక సాధనమేగాని యుద్ధమును రాకుండ జేయజాలదు. జేతములను, ప్రజలను, యుద్ధమును రాకుండ జేయ నిశ్చయించుకొనవలసియెడల, వారికొరకు జాతీయమితి ని వారిం ప జాలదు. ప్రపంచము లో శాంతి చేపారవలెనన్న ప్రజలతో సహృద్ధావము గల్గుటకల్గినే యది చేపారును. ఆనోగ్యసహృద్ధావము గలదని జాతులన్నిటికిని విశ్వాస ముండునెడల అంతర్జాతీయ వైమన్యము లన్నియునంతరించును. ఈవైమన్యము లన్నిటికిని కారణము చాలవరకు ఒకరిని జూచిన మరొకయొకరికి సూర్యమును, అవసరము నుండుటయే. యుద్ధమువలన నీదేశములోనే గాక అందు హోల్లానిజ్మజేతము లన్నిటిలోను గల్గిన కేధ గ్రహించునెడల కష్టములనుండి సహృద్ధావము వెల్లడియగును.

ఇంకను యుద్ధఫలితము గ నట్టి భారములు ట్టునట్టి చిన్నములు గానరావు. అంతర్జాతీయ రాజకీయ వ్యవహారములు వెనుకటివిధముననే యున్నవి. ప్రజలలో నట్టిసహృద్ధావము గల్గుటమీదనే ప్రపంచముయొక్క భవిష్యత్తు ఆధారపడియుండును. అట్టిభావము నభివృద్ధి జేయవలెను జేయుట కిచటకేరమి. జేతములకు ఆనోగ్య సహృద్ధావము కుదురనిదే ఏజాతీయమితియు శాంతిచేపార్ప జాలదు. ఆసహృద్ధావమే కుదిరినయెడల కద్వారా జాతీయమితి భవిష్యత్తునందు శాంతిని దృఢపరుచుటకు సాధనముగ నుండగలదు. (హన్స్ థ్యనులు).—మాంఛెస్టరు గార్డియన్.

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు

హిందూసభల నేర్పలుచుట

లాహోరు, జనవరి 12:—భారతము లెల్లడ 28విగా హిందూసభల నిర్మించునిమిత్తము విధానముల నేర్పలను నిమిత్తము హిందూనామకలతో నాలోచించుటకు లాహోరునకు వచ్చిరి. హిందూమతమునకు భద్రమైన పునాదిజేయుటకై ప్రచారము సజావనలయునని వీరిజుభిప్రాయము.

ఏప్రెలు మాసమున వారణాసియందు అఖిలభారత హిందూమహాసభ జరుగును.

ఇంగ్లండునందు కాంగ్రెసు ప్రచారము

అవసరమా?

(సేట్ నిహాల్ సింగుగారు)

నేను భారతదేశమునందు ఇటీవల సంచార మొనర్చినప్పుడు చాలమంది స్నేహితులను కలుసుకొనితిని. (1) బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘమును భిన్న మొనర్చుటయందును "ఇండియా" ప్రతిపాదనలను అపేక్షించుటయందును మహాభక్తుడు లాభకరమైన పద్ధతి నెవ్వరినిచ్చెను? (2) అవిషయ మెట్లున్నను విదేశములందు ప్రచారమునందు ఆసక్తికము?

లండనునందు బ్రిటిషు కాంగ్రెసు కమిటీని ఆంధ్ర మొండిచుట్టిన మహాత్ముడును ఆర్యులను ఆనందమునకు చేకూర్చుకొని యున్నాడని వాద్యమునున్నది. ఈసంఘముయొక్క నిర్మాణ విధానమును, ముఖ్యముగ గతకాలిది పర్యవసాదమును విశదీకరించుట నొనర్చుచున్న పద్ధతిని వివరించుట నీసంఘము మాజీ కీర్తనలకు ప్రకారముకన్న కలహము యధికముగ నొనర్చునని నే నెంచుచుంటిని.

ఈ కాలమునందు జాతీయత అభివృద్ధి నొందుచున్నది అట్టికరి, "భారతీయ" అనిగాక "బ్రిటిషు" అని నామము వహించినట్లయితే, అంతిమముగా అధికముగ బ్రిటిషువారిచే నిండియున్నట్లయిన నీ సంఘమునకు, భారతీయులు తమ జాతీయోద్యమ కార్యక్రమ ప్రచారమును కదలినయెడల కాలపరిస్థితులకు భిన్నముగ నడచినవారగుదురు.

భారతీయులు వివిధప్రవర్తనలు, సామాజ్య సమాజమునందుగాని, మరియు ఇతర అంతర్జాతీయ సమాజమునందుగాని భారతప్రతినిధిగా ఆంగ్లేయులచేత నెయోజితములైనయెడల నొరవాలము. భారతీయతను, లండనునందు భారత ప్రభుత్వ ప్రాతినిధ్యమునకు నియమించబడినయెడల తీవ్రముగ ననుభవించి దెలిపెదము. ఈదేశమునందుగాని, ఆదేశమునందుగాని, భారతీయవ్యవహారములందు వ్యవహారములు ప్రతినిధులుగ నియోజితములైనయెడల దాని లంగీకరింపము.

కాని మనకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున్న విషయములందు చేమి యొనర్చెదము? ఆంగ్లేయదేశమునందు మన జాతీయోద్యమ ప్రచారమును భారతీయుల కొప్పగించెదమా? మనయంతెట్లుక సామర్థ్యవంతులను ఆదేశమునకుపంపి, కొంత త్యాగమునర్చి, దేశముకొరకు పనిచేయుటకు, ఏకామిత్యమునా? లేక ఆయా దేశములందుగల భారతీయవిద్యార్థులను, మనము ఇచ్చటనుండి భననహాయ మొనర్చెదమని దెలిపి; అచ్చట ప్రచార మొనర్చువలెనని గోచరమా?

వైభోగములతో జరుగుచున్న బ్రిటిషు కాంగ్రెసుసంఘమున్న కాలమున, మనజేబులనుండి ధనమును వీసి దాదాపు భారతీయతలతోడనే నిండియున్నట్లయితే, భారతదేశమునందెవ్వరిని బాధ్యతవహించనట్లయితే నొక సంఘమున కొసగు చుంటిమి. తుదివర్తనములందు తీసుకుంటున్న భారతీయులసంఖ్య ఒక మాదిరిగ పెంచుట బడదు. అట్టివిని "బ్రిటిషు" సంఘముగ నుండే నే గాని "భారతీయ" అనిగ నెంతమాత్రమును మారలేదు.

ఈ సంఘముతో సంబంధము గల ప్రతిఫలము పుష్కలమునందు. ఒకసంఘము వాతొరపరించుచు మేటను బట్టిజూచిననుకూడ నీసంఘము "బ్రిటిషు" వారికొక యుద్ధశింప బడెనని నడుమసాహసించెను. "సివిలుసర్వీసు" "మెడికల్ సర్వీసు" "ఇంజనీయరింగుసర్వీసు" "ఎడ్యుకేషనలుసర్వీసు"లను దర్శనము "ఇండియా" అనికేర్పరచుటవలెను భారతీయులను ఆర్థమెంత కూర్చుకొని ఇచ్చట "బ్రిటిషు" అనుపదమునకు గూడ సాంగ్లేయులను నర్థమంత కూర్చునని వానితో వాదించితిని. ఈ పదము ఆప్రతిష్టాపనయన్న దేశమును దెలుపుచుగాని అందుగలసభ్యుల వర్ణమును దెలియబడుటకు. భారతీయులు, లండనునందు, తమ ప్రచారమును వామనర్చుకొనలేదని అతనికి దృఢమను దురభిప్రాయ ముండుటచే వావాదన వారడంగీకరింపలేకపోయెను.

కాంగ్రెసు రంగమునకూడ నీ "ఉత్పన్నత" విధానము నకలపించుటచే నీసంఘము భారతదేశమున కమిమితమగు నష్టమును గలుగజేసెను. ఇందువలన భారతీయుల కక్షినిగురించి భారతీయుల దృష్టియందే న్యూనమునర్చెను. దుష్టులుల మనుభావమును వారియందు క్షాంతిపంపజేసెను. తమ స్థితిగతులెట్టివియో తమ ఆదర్శములెవ్వియో, వ్యక్తికరించుటకు మాత్రమే ప్రపంచమందెవ్వరుగాని ప్రచారమొనర్చెను. ఇట్లుకలవర్తనలగురించి ఆంగ్లేయదేశమునందు దెలుపుకొనుటయందు కూడ కక్షినినుల మనిమన మనుకొనుటకు తావొసంగితిమి. ఇంతకంటె నవమానకరమైనదియు విచారకరమైనదియు మరెట్టిగలదు?

లండనునందు దాదాపు నెలమి జరుగుచున్న వేలవేలమిచ్చి మనము నిజమించిన భారతీయతలగు వీరు, భారతదేశమునందెవ్వరిని పనిచేయుటగాని నిర్వహించిన విధానమును గొరవించక, బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘము వారునియమించినవిధానమును మాత్రమే ప్రచార మొనర్చుచుండిరి. ఈ సంఘము నందు భారతీయులెప్పుడును అధికముగలేరు. అందుచే వీరి ప్రచారమువలన - భారతీయులు తమపనినిదామే యొనర్చుకొనవలసి కక్షినినులని ప్రపంచమునకు ప్రకటించుచుండెను. భారతీయులు తమ కాళ్లపైదాము నిలవజాలరని, బాల్యమునందు యువ బోధించబడిన ఆంగ్లేయులకా విషయమునీ సంఘము యువజాతీయులను చంపెను. మనము, స్వచ్ఛందముగ బ్రిటిషుదేశ మధ్యకుఁబట్టి సంఘము నియమించుటవలన, భారత ప్రభుత్వోత్పాదకులను భారతీయతలగు వరమొనర్చుట యందుప్రభుత్వము ప్రారంభించిన మూతముల నంగీకరించుచుంటిమి.

లండనునందు నాస్త్రికొరకును దేశము కొరకును నే నొనర్చుచున్న పనివలన చాలమంది బ్రిటిషు ప్రజలతో పనిచయుట గలిగెను, ఈ విషయమును గురించి వారు తరుచుగ ప్రసంగించి నామనస్సు నొప్పించజేసెను. భారతీయులు తమపనులను వామ జేసికొనగలరని నేను వాదించెడివాడను. తమ యువత్వము ప్రచారము కొరకుగూడ సాంగ్లేయ ప్రభువులను ఆంగ్లేయ పనితీరును నిజమించుచుండెనని వారు నడిపెడివారు.

బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘము నంతమొందించుట వలన గాంధీ మహాత్ముడును, అతని అనుచరులును, భారతదేశమును గొప్ప యవమానము నుండి తప్పించిరని నాజాతిప్రాయము. వారట్లు చేయకపోయినయెడల, ఒకవైపున భారతదేశమున బ్రిటిషు సంస్థాపనలను బహిష్కరించుటయు మరియు వైపున నా బహిష్కరణము సాంగ్లేయదేశమున ప్రకటించుటకు బ్రిటిషువారి నే నియమించుటయు జూచి ప్రపంచము పనిచేసిందెడిది

బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘమునంత మొందించుటకు మారు సలహానిచ్చినయెడల వాగుండెడిదని వాదించుచున్నాను. ఈ సంఘము ఆరువేలమైళ్లదూరమున పనిచేయుచుండుటచేత ఆసంఘ నిర్మాణమును, అది చేయు పనియును దాని ప్రధానోద్దేశమును దెలియని వారుమాత్రమే ఇట్లు వాదించెదరు.

భారతీయులుగాని ఈసంఘమును సంస్కరింపయత్నించినయెడల వారితోమార్గమున కద్దుపడు, చాలకష్టముగాని అంతకములను గురించిఅనుభవముతో ప్రసంగించగల వారొక్కరుమాత్రమేగలరు. కాని అతడు పరమపదించెను. సర్. వెలం ప్రెస్టిగ్ లోలునివాడను కొరకుబాల గంగాధరతిలక్ గారు లండనునకువచ్చినపుడు పరిస్థితులను స్వయముగతిలకించెను. ఈసంఘమునందలి సభ్యులలో చాలమంది, భారతజాతీయ మహాభక్తుల వారు మాంటాగుసంస్కరణయెడల వహించినవైఖరికితీవ్రముగ ప్రతిఘటించుటకు నుండిరి. కాంగ్రెసుసహాయమునై సాధారణదేశీయయోధులు "ఇండియా" ప్రతిష్ఠా సంస్కరణలందర్భమున కాంగ్రెసుఅభిప్రాయములను తెలియజేయుటయందు తాత్పర్యము వహించి నిర్ణయించెదను. బాల గంగాధరదు ఇతరులకు లాంఛనముగా గాదు, ఈవిషయము లాతనికి కోపమును గలిగించెను. ఈసంఘమునుభారతీయులదిగ నొనర్చుటకు వెంటనే యాతడు ప్రయత్నములకు గడంగెను.

ప్రతిరంగమునందును తిలక్ గారి చుట్టును అటంకములు గలుగజేయుచుండెను. ఈసందర్భములలో ననేకమారు లాతనికి చాల యాదమానకరమగు విషయము సభ్యులు ప్రవర్తించిరని ఆత్యంతరమవకంటె భారతదేశలాభము నెక్కువగ పరిణింపక పోయినయెడల, వారకు ఈసంఘభవనములలోని కమగైన నిదనిరాకరించెడి వారు ప్రత్యేకసంఘముల ప్రత్యేక లాభముల (వైద్యుడుఇంటర్వ్యు) కద్దతికి బాలగంగాధరదు సంపూర్ణముగ వ్యతిరేకముగ నుండెను ఈసంఘమునందు మైపద్ధతివై సభిమానములు గలవారి తోడనే నిండియుండెను. ఇట్టిసంఘము యొక్క హస్తములలో మనయంద్యమ ప్రచారమునువదలితిమి.

ఫలానిపెద్దమనస్సి ఎన్నియో వర్తనములనుండిఈసంఘము నందుండెనాతనికి ప్రత్యేకముగ తన స్వంతాభిప్రాయముగలవూ అతడువాని నిష్పణిట్లు మార్పుకొనగలదు? అతని తొలగించుటెట్లు; సంఘమునందలి లాభములను తొలగించి భారత కాంగ్రెసు విధానప్రకార మిసంఘ మొనర్చునట్లు సంస్కరింపవలసినదని తిలక్ గారు కొరగా నతనికట్టి ప్రత్యుత్తరము లొసగబడెను.

భారతీయ నాయకుడు చాలనూత్నుబుద్ధియు, పట్టుదలయుగలవాడు. ఇట్టియటంకములకు లొంగిపాడువాడుగాదు. తుదకు, నిస్సారమగు కొందరిని తొలగించి కొంతకరకు సంస్కరించెను. ఎండిపోయిన కొమ్ములకొన్ని తమంతట తామే పడిపోయెను. చాలకరకు ఎండుకొమ్ములను అనవసరమైనవానిని అతడు ఛేదించివేసెను. ఈసంస్కరణ తంత్రములుపన్ని అట్లు చేసి నది చాలమంది ఆకలిపె నేరారోపణల నొనర్చిరి. ఇంతవలన చాలమంది నరసివీరకరూపమునొనర్చుకొనెను. ఈ నేరారోపణలను నూజివికాలవ్యాకరణమునకు వారకు లక్ష్యపెట్టలేదు.

తిలక్ జీవించియున్నయెడల నీ సంఘమును నిజమగు కాంగ్రెసు కాఖ్య నొనర్చెడివాడే. కాని ఈ సంఘమును సంస్కరింపకట్టిగల ఏకైకభారతీయు వారని తోడనేపరమపదించెను. మరియు భారతీయదేశమునకు మానవాసాధ్యమగు నీకార్యము నొనర్చుతరు. అతడు మరణించు సరికి సంఘము సకము స్థానములు మాత్రము భారతీయుల పరమైనది. కాని దాని వ్యావస్య మింకను బ్రిటిషు జాతీయతనునేయొండెను. సంపూర్ణముగ భారతీయులదిగ నొనర్చుట వారని కార్యక్రమము వాదకమయ్యెను పునరుండెడివాడు. తిలక్ గారికంటె గాంధీమహాత్ము డెక్కువ పట్టుదలగలిగియుండి పనిచేసినయెడల నీకార్యము వారకు సాగింపగలిగెడివాడు. కాని ఆరువేల మైళ్లదూరమునందు నీకలవిట్లు లోలోదనుగూడియున్న ఈమడిని విడదీయవలసినవైచెడిది. అందుచే నిట్లుజేయుటకంటె భీరవార్ధ మవలించి అమడిని కోసివేసెను.

ఇప్పుడు సంఘము అంతమొందెను. ప్రత్యేకలాభముల పద్ధతులను, క్రమానుగతి కముగ వచ్చుచున్న దను వాదనలు, మొదలగునవిన్నియు దానిలో కుడిచి జెట్టుకొని పోయెను.

బ్రిటనునందు ప్రచారము సాగించుట అవసరమా? నూతన పద్ధతులపై నొక సంఘమును నిర్మించుట యుచితమా? యును విషయమును విచారింపము.

ఇట్టి ప్రచారముయొక్క ఆసక్తికరము, ఔచిత్యమును గురించి విచారించుటకు పూర్వము దాని ఆసక్తికరము గురించి నిర్ణయించుకొనవలెను. ఇట్టి ప్రచారములవలన మనము మన కాలకిను విము క్షింపగలమా? మన ప్రచారముయొక్క ఉపయోగ నివహయోగములు ఈ ప్రశ్నకు కచ్చు ప్రత్యుత్తరమునైననీ ఆ భారతదేశమందును.

మన మాక్స్ మియో బ్రిటిషుప్రజలకు దెలిపిన తెంటునే వారుదాని నొనగదరని తలచువారు కొందరుగలరు. ఇదివరకు భారతీయులలో నిట్టివారసంఖ్య చాలయధికముగ నుండెడిది. ఇటీవల సంభవించిన విషయములు ఈసంఖ్యను చాలతగ్గించెను. ఇట్టివారికను కొలదిమందిగలరని వారు సంకయముగ నుండెను.

మనదేశమును తిరిగి మనకిచ్చినయెడల పరిపాలించుకొనగలమనియు, భారతదేశమును తిరిగి మనము దీసికొనవలెనని కొంతయున్నదనియు మాటలతో చెప్పినతోడనే బ్రిటిషువారు భారతదేశమును తిరిగి మనకిచ్చినయెడల నిది చాలానుభవకార్యమే. ఇదిసాధ్యమగు నెడల, భారతదేశమున పనిచేసినభారతజాతులందరను భారతదేశమును వీడి ఒక గుంపుగా ఆంగ్లేయదేశమునకు వచ్చి ప్రతిహేళనచేయు అద్దెబ్బియు, ప్రతిఘటనములయందు నిలబడియు గజముగజమునకొక్కరుగ నిలువబడి యుపస్థాపనము లొసగవలసినదనియు అవసరమైనయెడల వాస్తవప్రతిఫలము స్థలముకొని తమభావములను కొరకలను కపటిపరచినదని గోచరమ. అడిగినతెంటునే అధినివేత స్వపరిపాలనము లభించునెవల నిదియే సరియైన మార్గము.

మానవవ్యవహారములు చాలా చిక్కులతో గూయుండును. నులభ్యముగ సంస్కరింప వీలులేవు. ఒకజాతి వ్యవహారములను మరెయొకజాతి పాలించుచున్న సందర్భమున నీ వ్యవహారములు మరింత చిక్కులతో గూడియుండును.

బ్రిటిషువారి లాభములు భారతవ్యవహారములందు చాలా తాగుగా పాతుకొనిపోయెను. అందుచే అధికారమును ఆంగ్లేయుల చేతులనుండి భారతీయుల చేతులలోనికి మార్చుట యందు ఆంగ్లేయుల లాభకరములు చాలవర కాభారపడియుండును. ఆంగ్లేయదేశమునందు ప్రతిఘటనలయందుకొని లాభములను ప్రతివ్యక్తియొక్క లాభములను భారతదేశమునై సాధారణదేశీయమునవి. అందుచే అధికారము మారుటవలన, దాదాపు ప్రతి ఆంగ్లేయకుటుంబముయొక్క లాభములను నష్టము గలుగును. బ్రిటిషు వాణిజ్యము పరిశ్రమలు అధిక స్థితి యంతయు నొక్కమారు క్రింద పడి పోవును. భారతపరిపాలనమును మనకు తిరిగి ఇచ్చినతోడనేనన్న ముందుగా బ్రిటిషువారు తమ దృక్పథమునంతను మార్పుకొనవలసి యుండురు. తమ జీవిత విధానమంతయు మార్పుకొనవలసియుండురు.

బ్రిటనునందు "ప్రచార మొనర్చుట"ను గురించి ప్రసంగించగలక పూర్వము మన కార్యముయొక్క గుణత్యమును మనము గజనించుట మంచిది.

బుద్ధ బాపయ్య హిందూ మిడిల్ స్కూలు, వేటపాలెము - వార్షికోత్సవము: - శ్రీ బుద్ధ బాపయ్య హిందూ మిడిల్ స్కూలుయొక్క 16-వ వార్షికోత్సవము 1928-వ సంవత్సరము జనవరి నెల 16-వ తేదీన పాతకాలాభవనమందు జరుగబడును.

మానసియు లని విశ్వాకాభా మంత్రి రావు బహదూరు అన్నాదు పరశురామ పాత్రో, బి. ఏ. బి. యల్. ఎస్. ఎల్. సి. గారు అగ్రాసాధికార్యము వహించుటకు దయతో సంగీకరించిరి.

ప్రస్తుత రాజకీయస్థితి

గౌ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యాహులు

డాక్టరు బెనంతు, నటేశుగార్ల యభిప్రాయములు

తరువాతము సాయంకాలము 6 గంటల గా వి ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు 1921 క్లబ్బుపక్షమున నడరాసు గోల్డే హాల్ లోనుండి ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని గూర్చి యువవ్యసించిరి. కాననగ్రామ ప్రజలకు కలహములు గ నుండి, కాననగ్రామస్థానా ప్రామాద్యస్థ స్వపరిపాలనమును సంపాదించుటకైని తలంపుచుండి మాత్రమే యావ్యవస్థలకు బంధుబడిన. సభకు గుమూరు కందమండి వచ్చియుండిరి. వారిలో శ్రీ. జి. సవాజ్ ఆచార్యగారు, డాక్టరు, బి.కె.ఎం. వి.కె. సాగరపాండ్ల, చల్లా శేషగిరిరావు, కో. రామకృష్ణారావు, డి. బి. ఎస్. మునస్వామి అయ్యల జి. వి. నటేశు గార్లను విజ్ఞప్తపరచుచు, భారత సేవక సంఘముల సభ్యులను, మద రాసు విద్యార్థులను, మరికొందరును నుండిరి.

హాలులో కొద్దిభాగము మాత్రమే నిండిన. శాస్త్రిగారు విదేశాలనుండి గావించి వచ్చినందున వారినిచూడలేనని, వారి యువవ్యాధిని వివరించిన, యశకులు వచ్చియుండిరి. వారెంతవేలకొనినను, బిక్కెట్లు లేనందున, లోనికి బహిరంగ సభయే యని తలచి కలపుగు విద్యార్థుల వచికి వచ్చిరి. అల్ల కల్లాలము జరుగుచుండుటచేత బిక్కెట్లుండినవారిని నైతము వెనక్కివేసెదరు. హాలుకు ముందుగ వెడలిన వార లో కొంద రకు బిక్కెట్లు లేవునన, బిక్కెట్లు నిచ్చికార్యనిర్వాహకులు లోకలకు పోవచ్చిరి. వచ్చినవారిలో విద్యార్థుల కనేకులకు ఆ కా థం గ ము గ లి గి నం దు న, వీధి త లు పు ల పై రాల్లువున్న, అల్లకల్లాలము జేయుచుండిరి. అందుచేతయు వ్యాధిని లోనివారికై నకు అందరును వినిపించినది కాదు. మధ్యలో మూడుశాలగు నిమిషముల కాలము ఎలక్ట్రిక్ దీపము లాగిపోయిన హాలులో సందర్భమునకుచోచక కూర్చుండిరి. వీప ములంత తటాకము జలయూరిపోయెనో, కారణము ఎవరికిని తెలి సినదికాదు. బయటి కల్లాలమునకు పోయి, దీపము లాగిపోవు టయు ఆశ్చర్యకరముగ నుండెను. లోలివారు బయటికి వెళ్లి పో వ జూ చిరి గా ని, స భా ని ర్వా హ కు లు - త లు పు లు దీనినయెడల, బయటివారు లోనికి బయటకు రేమోయని భయపడిరి. ఈలోపుల ఆచ్చు టచ్చుటకొందరు తమజేబులలోని నిప్పుపిడకలనుతీసి గీచుచుండిరి. శాస్త్రిగారు ఒక యధునిమున ముగిసిన వేది యువయోగ ముండెనని తలంచి కాబోయి, తన వాత యువవ్యసించుచునే యుండిరి. ఇట్లుండ, మరల దీపములు వెలుగుకొచ్చెను. శాస్త్రిగారి యువవ్యాసాంతరము, డాక్టరు బె నంతు, వి. సి. శేషవారి జి. వి. నటేశుగార్లకొంతసేపుముచ్చ టింది. డాక్టరు నంతు సభకు ఆధ్యక్షత వహించుటని గౌ. జి. సవాజ్ ఆచార్యగారిని కోరెను.

అగ్రాసనాధిపతి

నేటిసభకు గౌ. వి. రామస్వామి ఆచార్యగారు ఆధ్యక్షత వహించవలసి యుండెను. కాని ఆయన యూరిలో లేనందున, నేనాసనమును ఆరముంచవలసివచ్చినది. నాకు లేని యోగ్యత, గుణగుణములు వి. సి. రామస్వామి ఆచార్యగారికి గలవు. శాస్త్రిగారు గోఖలేగారికి తగిన యానచరులు. శాస్త్రి గారు భారతదేశమున కపారమగు మేలుజేసిరి. కాని ఆయన తన పూర్వజన్మములందు ఇతరులకు కీడు కలిగించినందులన కాబోయి, వారిపూజాయనకు విరోధులై వారు. శాస్త్రిగారు గొప్పనక్త ఆయన స్వేచ్ఛాము దొంగట తమ భాగ్యముని బాంధు రు ప్రభువుర. జి. మునియ్యంతు తలంచెడివారు.

శాస్త్రిగారు.

అంతట శాస్త్రిగారు తమ యువవ్యాసమును ప్రారంభించిరి. అదిట్లు పలికిరి.

కాంగ్రెసు

నేటిరాజకీయస్థితిగూర్చి యాలోచింపవలెనన్న ఆ నేక యంశములను గమనింప వలసియున్నది. నివిభవముల యొక్క యు, ఎదిరి పక్షములయొక్కయు అభిప్రాయములయొక్కయు గుణదోషములను చర్చించుచు, తన అభిప్రాయమును ఎవరు గాని దోషపాటలను ముఖ్యముగ ఆగొప్ప సంస్థయగు కాంగ్రెసు (కరకాళివ్యవస్థ) ఈమధ్య గావించిన తీర్మానము లతిమాఖ్యము లయ్యింది. వానిని గూర్చికొంతసేపి సాయంకాలము ముచ్చటించి లిలంచుకొంటిని.

నైతికబలము నశించినది

రిండుసంవత్సరముల క్రితము ఈవేదికనుండియే నే నుప వ్యసించుచు అంతకు వెనుకటి కాంగ్రెసుయొక్క తీర్మానము నకు జేతమునందు నైతికబలము లేదని చెప్పియుంటిని. అదియయ ముమిలో కొందరుకు భావముండియుండును. అవిధముగ బలు ప్రభువు యువకు లనేకులకు వినుగు జెందినట్లుండెను. కాంగ్రెసు

ను పవిత్రమగు సంస్థగ తలంచెడి యాచారముగల విద్యార్థుల నే తలు “మీరు ఒకతీర్మానమును అంగీకరింపవలెనా? లేదా? కాంగ్రెసు యొక్క నైతిక బలము పోయి వా? మీరు దేశీయమహాసభనుండి లేజిపోవలెననితి; కనుక మీరెట్టి కలివనుకు విమర్శనల గావించుట వ్యాయమా?” యని నన్ను ప్రశ్నించెరి. ఇట్టి అభిప్రాయము నొసంగినందులకు నన్ను బహి రంగముగను, రహస్యముగను, దూషించుటకు బూనుకొనినవారే, నేడుగూడాకాంగ్రెసు తీర్మానములనుగూర్చి అంత కలివముగను దారుణముగను విమర్శించుచున్నారు.

గత ఆరుఏను సంవత్సరములలో కాంగ్రెసు అతిస్థిమము గ బరుగిడుచున్నది. ఎప్పుడు ఎవరెగిన ఎప్పుడే అభిప్రాయ ము క్రొత్తగలములైవెడలి, ఎప్పుడే మరొక కన్వత్తమైవెడి సం భవించిన, కాంగ్రెసులోని యధిక సంఖ్యాకులు వానిని స్వీకరించు చు క్రాంతి గాని లోని నా య తు ల ను త మ తో గూడ నుడుమనియో లేక వెనక్కిపోమనియో బలవంతం డుట తలపించుచున్నది. కాంగ్రెసువిభవ రానురాను తగ్గిపోవు చున్నది. “అన్ని కార్యములయందును ధర్మబుద్ధితో, విశ్వాసము గలిగి, మితస్వభావముతో (బ్రతింపవలె) నను ప్రాతసామెత యందు నవ్యకముగలవారిలో నేనొకడను. ఈగుణముల కిక్కును విలవలేదని నేను తలంపను. నిర్బంధుటకుపూర్వము వడగొట్టు టకును, కాంతి నెలకొల్పుటకుపూర్వము అకాలిని కల్పించుట కును, ఉండువానిని చెడగొట్టుటకు సంసిద్ధులైనవారు, ఉత్సా హముగలవారు, మనదేశమున నేతులున్నారు. వానిలను భారత దేశమునకు కలుగులాభమును నివారించుటకై పాతకాలము, కళాకాలము, కొద్దులను, మున్నగు వానిని బాగుగ స్థాపించబ డిన సంస్థలను నేలమట్టము చేసినవారూను. ఈ అభిప్రాయము కొందరుకు రుచించును. నేటివారిలో చేరను. ఎవరెమి దూషిం చినను ఎవరెమి యభిమానింపినను, ప్రజలను జ్ఞానము సాక్ష్యము లతోగూడిన నుత్తమవర్గములకు త్రిప్పుట కర్తవ్య మని నేను తలంచుచున్నాను.

అప్పులను ఎగురదనుట

ఒక యువాచార్యమును దీసికొందము. కొంతకాలము నిల్లయితి ఈవ్యవధియై: పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు చేయు ఋణ ములకు దేశము బాధ్యత వహించబాలదని గయా కాంగ్రెసునం దు కావించబడిన తీర్మానమును జూడుడు. ఈతీర్మానము విశేష యల నగుటచేటగును. అది యట్లుండ నాగరక ప్రపంచ మున నేదేదోచాగ్రమునందును లేనట్టి యావధిని మేము క్రొత్త గా నిర్మించుచున్నాము. మాకు మీరు చేయువానితో సంబం ధము లేదు అని బాధ్యులగు నొకసంఘము బలవంతు చోద్యముగ నున్నది. ఇది నాకు మిక్కిలి దుఃఖమును కలుగజేసినది. ఈతీర్మా నము జేత జేయమును వెంపొందించునట్టిదని నే నేమ్రావమునకు తలం పను. దీనికలన కార్యములకుట్ల నెట్టిలాభము లేకుండుట యట్లుండ మన కింగ్లీజ్జానము సంపెనని విశేషములు తలంకురు. మన ప్రాచీన నాగరకమును పోయినదనియు మనము మందకురుల మైతిమని ప్రదర్శన మగును.

శాసనోల్లంఘనము

ప్రభుత్వమునకు సాయపడుట యవశ్యక ర్తవ్యము. తరువాత శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి యాలోచించు. అతిస్థిమము నొక సాధనము నకలంబింప బ్రయత్నించి, ఆప్రయ త్నములు భగ్నమైనపుడు బాధ్యులగువారు తమతత్వము నిష్క పటముగ వెలిబుచ్చనందులకు నాకు చాల విమోచకముగ నున్నది. ప్రస్తుతప్రభుత్వమును తారుమారు చేయుటలన గాని జేతమునకు లాభముకూడదను దురదృష్టవకరమగు నభిప్రాయ మును వ్యాపింపజేయుటకు వారింకను బ్రయత్నించుచున్నారు. కిలాభకువారును, కాంగ్రెసులో నధిక సంఖ్యాకులును, శాస నోల్లంఘనము ఆచరణ యోగ్యమైనదనియు ప్రభుత్వమునకును, ధర్మసంస్థాపనమునకును విరుద్ధముగ బనిచేయుట యవశరమని ఇంకను తలంచుచు అందుల కేర్పాటుల జేయవలెనని విశ్వసించు చున్నారు. అట్టి ప్రయత్నములు కొంతవరకు జరిగి యుండక పోలేదు. ఈ ప్రయత్నములు నాకు మిక్కిలి భీతి కల్పించు చున్నవి. ఇట్టిభీతియే భారతదేశదేశములయందు కలిగెను. అయభి ప్రాయము దురదృష్టవశాత్తూన సభిము కాకొచ్చెను. ఈజేతమున కన్నన అట్టిప్రయత్నములనల నల్లంపరాని కీడు సంభవించును. ప్రస్తుతశాసనసభలములమున తెలివితోగూడిన చట్టము లను, నిబంధనలను గావించవలసిన సమయమునప్రజలకోర్కెలను

నెలకొల్పి, ఇట్లుంచుటను తీర్చవలసిన సమయమున, ప్రజాక్షేమ నిమిత్తమై వనశ్యకలభించిన యధికారమును వినియోగించి ఇం కన్నుగొట్టుయధికారమును సంపాదించ బ్రయత్నింప వలసినసమ యమున, మనకీ సామర్థ్యము లింతనుచేయనిధముల ప్రస్తుత శాసనసభలయందు వాని ద్వారా వినియోగించ వలసినట్టి యా సమయమున, ఈ ప్రశ్నను నిర్మూలించజేసి బ్రయత్నించుట జేతజేయును గోయవారి కల్లరకును మిక్కిలి విచారకరముగ కావట్ల మనదని నేను నమ్ముచున్నాను. శాసనోల్లంఘన యు ద్యమమును ఆగొప్పచట్ట ప్రారంభించ నెంచెడివారిబోధలను చెడ గొట్టి వారికి ప్రతిపాదముగ నిరంతరము నల్లెలల వనిచేయుటకన్న ముఖ్యమైనధర్మము నేనొకటి లేదని నేను నాయకులకు తెలుపు చున్నాను. వారి యద్యయము నణగగొట్టుటకు కృతనిశ్చయాల గుటయేగాక, జేయమైనట్టియు, నిరమైట్టియు వరిపాలనకు కాంతియవసర మని తలంచువారికీగూడ కీక్రికొంది సాయపడుట యుత్తమ కర్తవ్యముగ వారెంచవలెనని నాతలంపు.

మనమోక్షము, శాసనసభలు

ప్రజలకు కాంతిపాతములను నేపటయే ప్రతిపాదక వర్గము యొక్క గానిభారతదేశభక్తునియొక్క గానిముఖ్యధర్మమని తలంచు వారిలో నేనొకడనుకాను. అభివృద్ధికి తోడ్పడు మార్గముల నా రనికొనుట యుక్తము. నాయూనాలలో నధికభాగము నిర్మాణ మునకై సంబంధించిన యంశములుగ నేయించును. మన మిక ముందు చేతపులననననియేమి? మనమిం? వరకు సంపాదించిన సం స్కరణముల మూలమున మనవ్యాధిమగు కోర్కెలను సంపూ ర్ణముగ నేతజేయకొనవలెనని తలంచువారిలో నే నొకడను. మన రాజకీయప్రయత్నములను ఇంగ్లాండు మున్నగు దేశములలోని వారుకొంద రత్యారురతో గమనించుచున్నారు. ప్రస్తుతముండు విధానమును తుడిచివేసి దానిబదులు క్రొత్తవానిని నిర్మించుట యు, అనుభవము, మేధావి, గలవారికి సంయతము కన్వత్తము గ జోచెడివిధానమును ప్రతిష్ఠించ జేయుటయు మన యుద్దేశ్య ములు కావనియు మంచినది మరొకొకము మంచివానిమనకు బోధ ప్రయత్నించుటయే మన కోరికయనియు విశేషములు తెలిసికొనునట్లు మనము బ్రవర్తించుట యవసరము. ఈకార్య మునకై భారతదేశములోని యనుభవజ్ఞులు విజ్ఞానకుంతులు కలసి ఇదివరకు ప్రయత్నించినట్టియు ప్రయత్నింపజేయు సాధనము లవారికి యొక క్రొత్త విధానము నేర్పుచుటకు బూనుకొను ట యవసరమని నాతలంపు. అట్టి నూతనవిధాననిర్మాణమును మనము వాంఛించరాదు. అది మన యుద్దేశ్యముగ నే యుండరాదు. కాని మన ప్రస్తుత విధానమున సాధ్యమైనంత కీడుకలము లోపు గ నభి వృద్ధి కవకాశమొకదని కోరుటయే మన యుద్దేశ్యముగ నుండదగును. సాక్షాత్తుల విమర్శనలకును ఎకసక్త్యముల కును అవకాశ మొనగదలంపను. “భారతీయులు దేశాలను ఆద ర్యములను ప్రేమించుక; మనము మనపార్లమెంటుద్వారా వారి కి రెండుసంవత్సరముల క్రిందట పోసగిన సంస్కరణములకు వారి కవ్యుడే వినుగుగలిగినది; వారు వానిని స్వీకరణములలో నిర్ధారిత మైన నుపయోగింపవలెననెడి; కొందరు వానిని జూత్తుననే భగ్న మైన బ్రయత్నించిరి; కాననగ్రామ కరకాళిమైన నియతేను ఒక వైపు అనపోయోద్యమము మరొకవైపు ప్రవ్యాభావము అ యునను యాడుసంవత్సరము లైనను గడపక పూర్వమే వారావి ధానమును త్రోసివేసి క్రొత్తక్రొత్త అభిప్రాయములతో పరి యోచివిధానమును తయారుచేయ బ్రయత్నించుచున్నారు.” అని యీ విధముగ సాక్షాత్తులు మన నెత్తిపాడుచు నట్లువారికి మన మకళామియరాదు. రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమును నైతికనా వికమున్నగు కాఖల-వానికి మనకోకను అర్హతలేదు-వై యధికా రమును సంపాదించుకొనునంతవరకు ప్రస్తుత రాజ్యాంగ విధాన మును వినియోగించుటయే యుచితమైన మార్గమని నాకు తోచు చున్నది. మనవివిధముగ బ్రయత్నించి సామ్రాజ్యస్థ స్వపరిపాల నకడయుట కర్హమని నేను నీ ప్రకటనములో బొంది అట్లు నేనుబొందితిరువారే స్వపరిపాలనము నుభవించుటకు తగిన స్థానమును బొందుటకు కొన్ని సంవత్సరముల పిమ్మట తగినవా కుల్లను గుర్తించ జేసికొని భా రత దేశ క ర క్షి తు ల క ను క గు న టు ల రా జా యం గ వి ధా న ము నందు ఏమేమియుల కావించుకొనుట మనలక్ష్యముగ నుండ దగును. ప్రపంచములో నేనిధానముగాని కాక్షేతముగ నుండు నదికాదు. అమెరికను పాలనావిధానము మాయమన్నదని యనుచు న్నాడు. ఇదియిదివరలో ఎంతయో మారింది, ఇంకను మారను న్నుది. మనపాలనా విధానమునందు మూర్ఖులు గలిగింపవలెనని త్రిటివు పూర్ల మెంటుకు తెలిపినచో దేశక్షేమకరము గాదనియు మనభావియభివృద్ధికి భంగకరమనియు నాదృష్టవిశ్వమున

నా యీ అభిప్రాయమునకును, ప్రస్తుత మనేకు లను భవజ్ఞులు, పలుకుబడి గలవారకొందరు ప్రతికా వి లే ఖ కులు తెలిపెడి యభిప్రాయములను గొప్పజేతముగలదు. భార

XOZAOJILU

సామ్రాజ్య శాసనసభ

జంనాదాన్ ద్వారకదాన్ గా రుపపాదించబోవు
తీర్థానములు

డాక్టర్, జనవరి 12:—ఆర్థిక సుఖము సభ్యులుగా నుండిన

కంపాదాన్ ద్వారకాదాన్ గాదు యీశ్వరి తీర్థానకుల
 కన్య సామ్రాజ్యకాననసభయం దుపపాదించెద నని ప్రకటిం
 చిరి:—భారతపరిస్థితుల ననుకూలవని లాభదాయక మగు
 దీనిని సంగ్రహింప వ్యాపార విధానము ననుసరించ వలయును;
 కాననసభవారి యీలా వన పూర్వముగా భారతప్రభుత్వము
 వారు విధానము శేర్పాటుపవలయును; తక్షణమే ఎక్స్‌జు
 చట్టములను రద్దుపఱచి ప్రజలకు బాహ్యకరముగ నున్నట్టియు
 స్వచ్ఛదాయకములగుట్టి కన్యపులిపాదనే నూతనముగా పన్ను
 విధించవలయు ననియు, భారతదేశమున కేలాటి నష్టము కలుగ
 తుండెనని ఇండియను ట్రిబ్యున్సు నామోదించవలయు ననియు;
 తూపాడుల రెక్ల్యూట్‌ములభనము నిర్ణయించి కౌత్‌జేశమునందే
 కంపేరియ లిమిటెడ్‌సి, డైరెక్టురులలో కలముండి కౌత్‌తరయు
 లు:దేశలయనునియు ఈవిధముననే వివేచింపాలభిప్రాయ మన
 దేశమునకు కన్యలూకున చేయవలయుననియు; కమిషనువారి
 మతముమీద సాధారణజీ టాకెపు నిర్ణయించుట కొక బోర్డు
 శేర్పాటుపవలినదనియు విశవాదాన్ గా తుపపాదించుడు.

కొనూరు జనవరి 12:—ఒక అలలురొట్టిమ సంఘము
నాటి యాచార్యమున “వీలగిరిలైమ్మ” అను నూతనపత్రిక బహు
బుడేదను.

శర్వ. చార్లెస్ కెప్టెన్ గారు, సేవీడినను సుదీర్ఘం లెక. పిరి
మంత్రిమంత్రి వయసు, క్రమభక్త్యులు అని అని అని అని
అంతకాలమనకు మందిరి.

సంవత్సరాదిసంచిక యచ్చునచున్నది. చంపాదారు కు సంవత్సరాదిని చేరును. జనవరి మాసాంతములోపల చేరని వ్యాసములను చిత్రపటములను ముద్రింపజాలము. ముద్రింపవలసిన వ్యాసములను పటములను వెంటనే పంపి సంవత్సరాదికీ సంచికను సకాలమునకు వెలువడునటులు తొడ్డు దుట కార్యమహాజనులను ప్రార్థించుచున్నాము.

 సంపాదకుడు,
ఆంధ్రపత్రిక, 7. తంబుకెట్టి వీధి ముదాను,

(515)

(౧) ఈ విద్యాపీఠముయొక్క పట్టపరీక్షలను "ఆయుర్వేదాచార్య", "ఆయుర్వేదవిశాఖద", "భిషగపరీక్షలు" ౧౯౨౩ వ సంవత్సరము ఏప్రిలు నెల ౧౮-వ తేదీ మొదలు ౬ రోజులు ఉదయము ౧౦ మొదలు మధ్యాహ్నము జరుగును. (౨) మాభిగపరీక్షల తారీఖు, పరీక్షా కేంద్ర వ్యవస్థాపకుల నడిగి తెలిసికొనవలయును. కేంద్ర వ్యవస్థాపకుల నామములు ఈ కార్యాలయముగూడఁ జేయవలయును. (౩) పరీక్షా కేంద్రములు:—ఆబోనూరు, ఆగ్రా, ఆలీఘర్, ఆలీగఢు, అమరావతి, బదాయూన్, బాంకీపూర్, బెజవాడ, బొంబాయి, బులందశహర్, బరేలి, కలకత్తా, కోలంబు, గ్వాలియర్, హరద్వారము, హిస్సార్, జమ్ము, లక్నో, లూథియాన, మద్రాసు, మహేంద్రగఢు, మైసూరు, పూనా, పూరి, రామగఢుమున్నగునవి. (౪) ఈపరీక్షలకై దరఖాస్తులను నిర్దేశములను సమాచారములను వ్రాసి పరీక్షా కమిటీ ౧౯౨౩ వ సం॥ మార్చి ౧౪ తేదీలోగా మాకు చేరువట్లు కంపుకొన వలయును. దరఖాస్తు సమాచారము ఈ కార్యాలయమున దొరకును. (౫) సమాచార స్పష్టముగాఁ జెలియునట్లునైన తమ చిరునామాలను అంగ్లమునందును వ్రాయు వలయును. పోస్టాఫీసువారి యాంగ్ల భాషా వర్ణన క్రమములందు తీరుననే తమ యూరిపేర్లను వ్రాయవలయును. లేనిచో వ్యత్యసంబలులందు మిక్కిలి యసందర్భము లేర్పడుచున్నది. (౬) ఈపరీక్ష లన్నింటియందును ప్రశ్న పత్రములు సంస్కృతమునంతుండును. ఉత్తరములు సైతము సంస్కృతమున దేవనాగరి లిపియందు వ్రాయవలయును. భిషక్పరీక్షార్థము మాత్రము కవిత సంస్కృతమున నుత్తరములు వ్రాయుటకు సాధ్యముకానిచో తమ మాతృభాషయందు వ్రాయవలయును. (౭) పరీక్షా కులకు క్రమము:—ఆచార్యపరీక్షకు రూ॥ ౧౦/- విశాఖపరీక్షకు రూ॥ ౧౫/- భిషగపరీక్షకు రూ॥ ౩/- పరీక్షా పరిణామ నూనకప్రక్రమముల పంపుట కయ్యది ఖర్చులకై ర ఆదాబు ప్రత్యేకతరుము సైరిము తమ పరీక్షా కులముతోఁగూడ పంపవలయును. అట్లు పంపినచో వారి దరఖాస్తులు గమనింపబడవు. (౮) దరఖాస్తు సమాచారము, నియమావళి మున్నగువానికై యిక్రిందు కంఠిక మిడినచాటికి ఒక ఆణా తపాలాబిళ్లంపురు వ్రాసికొనవలయును.

నిఖిలభారత వర్షియాయుర్వేద మహామండల
నిత్యావీరముల కార్యాలయము, ౬, ఆదియప్ప
మొదలి వీధి, వేపేరి, మదరాసు.

అయ్యుర్వేదకళాపణి. పండిత. వారస్వామి
అయ్యంగారు,
ప్రధానముగ.

1922 వ సం॥ డిసెంబరు 7 వ. తేది.

అంధ పత్రిక

1928 సం. జనవరి నెల 15-వ తేది

సోమవారము

మితవాదుల దృష్టిపథము

—:—:—:—

గతశత్రువారమున, గా. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు ఘోరకేమందిరమున నొసగిన యువన్యాసము గాంచిన, మితవాదుల దృష్టిపథమును గ్రహించ వచ్చును. మితవాదులు కొందరు చీలిపోయినను, కాంగ్రెసుకట్టి కట్టి కొరంతగలుగుటకుమారుగ, కాంగ్రెసునిర్ణయములు దేశమునకు పరమప్రమాణములయిన వనసంగతి ఎల్లరకు దెలిసినవిషయమే. వ్యక్తులేరికిని, కాంగ్రెసునకున్నంత ప్రామాణ్యము లేదనుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసు ఆదేశముకొరకు ప్రజలెటుల నిరీక్షించుచుండురో దెలుప నక్కర లేదు. శాస్త్రిగారికిమాత్రము, కాంగ్రెసు రాను రాను యథోగతిపట్టుచున్నటుల గనుపించుచున్నది. కారణమేమి? ప్రతిపక్షపక్షమునను, క్రొత్తయద్దేశ మొకటి మొలకెత్తుచుండునట. పూర్వవత్సరమున కన్న ఎక్కుడు తీవ్రతతోచన యుదయించునట. నాయకులు, అధికసంఖ్యాకుల యభిప్రాయమున కయినను లొంగవలెను. లేనియడల తమనాయకత్వమునయినను కోల్పోవుదురట. దూరదృష్టి, ఉద్రేకరాహిత్యము గనుపించలేదట. ఉన్నతాధికారులతోను, విదేశపాలకులతోను కలసిమెలసి తిరుగుచున్న శాస్త్రిగారికి, ప్రజాప్రతిష్ఠాపనలపై ఇంతటినిరసనభావము గలుగుట ఏమాత్రము వింత గాదు. కాంగ్రెసునందు ప్రతిపక్షమునను క్రొత్త భావ ముదయించుట అభివృద్ధికి కారణమో, క్షీణతకు కారణమో చదువరులు గ్రహింపగలరు. నూతనశయములుగాని, నూతనభావములుగాని లేక, కరుణ తమను రక్షించెదరని కనిపెట్టుకొని యుండెడి మితవాదులకు, ఎప్పటికప్పుడు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రతిఫలించజేసెడి కాంగ్రెసుసభ యనిన మిగుల కంటకముగ నుండవచ్చును. కాని, ప్రాణముగల ఏప్రతిష్ఠాపనయైనను, ప్రజల నుత్తేజపూరితుల గావించెడి భావములచే ప్రేరేపితముగాకుండునా? మితవాదులు సైతము, ప్రజాశయములచే ప్రేరేపితముగాకబోలేదు. కాంగ్రెసు సత్వరాభివృద్ధిగాంచుటకు మారుగ, క్షీణించుచున్న దని తెలుపుట వెట్టితనము. నాయకులవిషయమై శాస్త్రిగారికి మొదటినుండియు విచిత్రాభిప్రాయములుగలవు. ప్రజాశయములను వెలిబుచ్చుచు, వానిని వికసింపజేయగలవారే నాయకులు. ప్రజల హృదయమును కనుగొని, నాయకులు వారిని తదనుగుణముగ నడిపించెదరు. నాయకులొకవిధముగ ప్రజలను నడిపించినను, మరియొకవిధముగ ప్రజల చే నడిపింపబడుదురు. ప్రజాశయములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించెడివారిని, నాయకులని ఎంచకుండుట విరుద్ధముగా నేరదు.

సమయమునకు దగినటుల నాయకు లుద్భవింపచుండురు. ఎప్పుడును నాయకు లొక్కరే నిలిచియుండురని జెప్పటకు వీలులేదు. నాయకులు మారుచుండుట, దేశక్షీణతకు కారణము గాదు. ప్రజాశయము లభివృద్ధిగాంచిన కొలదియు, నాయకులు సయితము వాని కనుగుణ్యముగ నడువజాలనిచో, వెనుక బడటయందు మిత ఏమియులేదు.

ప్రజలలో, నగ్గగణ్యతే నాయకు లయ్యెదరు. ఇక్కడ వ్యక్తులు ముఖ్యులు గారు. సరసమూ హమునందే నారాయణుడు వసించును. నారాయణ స్వరూపము ఎవనియం దెక్కుడుగ మూర్తిభవించునో, అతడే నాయకుడగును. ఒకసారి ప్రజలొకరిని నాయకునిగను, మరియొకమారు మరియొకరిని నాయకునిగను గుర్తించెదరని వారిని నిందింపబనిలేదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములు ప్రజలలో పొంగి పొరలేడి స్వాతంత్ర్య భావోద్దీపనమును వ్యక్తము జేయుచున్నవి. ప్రభుత్వ ఋణముల నొక నిర్ణీతదినమునుండి తాముగీకరింపమని, కాంగ్రెసు సభవారు తీర్మానించుట దూరదృష్టి గనుబొమచున్నదా లేదా యనువిషయమై అభిప్రాయభేద ముండవచ్చును. అంతియగాని, ఈతీర్మానము నీతిభావ్యామనియు, గౌరవ భంగకరమనియు జెప్పటకు శాస్త్రిగారి కట్టి కారణము లేదు. శాసనసభలను దేశము బహిష్కరించిన నాటినుండియు, ఆసభా వ్యవహారములకు దేశము బాధ్యత వహింపదని సువ్యక్తమయ్యెను. రెండువత్సరములు గడిచిన పిమ్మట, అధికారులు దేశమును మితిమీరిన ఋణముల పాల్గొనుచుండ, ప్రజలెట్టి ప్రకటనము గావించుట నీతిభావ్యా మేమాత్రము గానేరదు. వెనుకటి ఋణములకు, దేశము బాధ్యతను వహింపకబోదు. కాని, ఇకముందు జేసెడి ఋణములకు తాను పూచీపడజాలనని దేశము వెల్లడి జేయుచున్నది. ఇందువలన, ఎవరును మోసబోవుటకు వీలులేదు. మనస్సులో పాలుద్రావకుండ దేశము తన మనోభిప్రాయమును వికదపరుచుచున్నది. ఇకమీద ఋణము నిచ్చెడివారు సందర్భములను చక్కగ గుర్తించుటకు అవకాశ మొసగుచున్నది. శాసనోల్లంఘనమనన, శాస్త్రిగారు వెలుగొందుచున్నారు. న్యాయముపై నాధారపడని శాసనముల నుల్లంఘించుట దోషమని, స్వాతంత్ర్యప్రియు లంగీకరింపరు. ప్రజల స్వాతంత్ర్యముల నవహరించెడి శాసనములకు, నైతికముగ విలువ యుండజాలదు.

కాంగ్రెసు తీర్మానములకు నైతికముగ విలువ లేదనియు, వీనిని పవిత్రముగ జూడవలసిన ప్రసక్తి లేదనియు, శాస్త్రిగారు ఘటాపథముగ జాటుచున్నారు. ప్రజలను పీడించుచు, వారి స్వాతంత్ర్యముల నవహరించుచు, స్వరాజ్యసిద్ధి నడగించెడి చట్టములకు మాత్రము, పవిత్రతయు, నైతిక శ్రేష్ఠతయు కలవు గాబోలు. ఎట్టి సందర్భములలోనయినను, ఇవి యనుల్లంఘనములు గాబోలు. ఇందును బట్టి, శాస్త్రిగారు లా ఆర్డరులను అధికారులు గ్రహించిన రీతినే గ్రహించిరిని తెల్లమగును. స్వరాజ్యసిద్ధికిసహాయ నిరాకరణమార్గము బనికిరానిచో, నిక నేమార్గము బనికివచ్చును? అధినివేశ రాజ్యస్వాతంత్ర్యము రాకముందు, క్రొత్త సంస్కరణ విధానమును నిర్మించుట లాభకరముగాదని, శాస్త్రిగారి తలంపు. స్వయం నిర్ణయాధికారము దేశమున కక్కరలేదు. దీనివలన, అనేకాపాయములు గలవట. ఇక వీరవలంబించెడి మార్గమేది? సంస్కరణములను కొనసాగించుటయు, పిమ్మట బ్రిటీషువారి అనుగ్రహముపై నాధారపడియుండుటయు మాత్రమే, వీరికిశరణ్యములగుచున్నవి. రాష్ట్రీయ పరిపాలనము విస్తరింపవలెనట. కేంద్రప్రభుత్వమున బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టవలయునట గాని, సైనిక శాఖను ప్రజల పరము జేయగూడదట. స్వయం నిర్ణయాధికారము కొరకుట తరుణమాసన్నమయినదని, దెలిపెడివారి యాహులకొరగాని వని శాస్త్రిగారి తలంపు. ప్రజాపరిపాలన మనిననే శాస్త్రిగారికి భయము గలుగుచున్నది. ఏ బాల్లివిసమునకు ఇది దారితియనో యని వీరు వణుకుచున్నారు. పాశ్చాత్యదేశములలో కార్మికుల ప్రాబల్య మేర్పడుచున్నదనియు, ఇం

దువలన అధికసంఖ్యాకుల చేతిలో అల్పసంఖ్యాకులు నలిగిపోదురనియు వీరు భీతిజెందుచున్నారు. కాని, పాశ్చాత్యపరిపాలనా విధానమును దేశమునసరించుచున్నపుడు వేరొకరీతి ఎటుల జరుగును? పాశ్చాత్య దేశముల నేత్రోపదేశికొని పోయెనో ఇయ్యది హిందూదేశమును ఆత్రోవనే నడిపించునటకు సం దియము లేదు. ఆకారణముచేతనే భారతవర్షమున కనువగు విధానమును, భారతీయులే నిర్ణయించుకొన గలరు. స్వయం నిర్ణయాధికారమును దేశము వెంటనే సంపాదించవలసినయవసర మెంత గలదో, గ్రహించుట సులభము.

శాస్త్రిగారిక వంక పాశ్చాత్య విధానఫలితములజూచి భయపడుచుండురు. వేరొకవంక స్వయం నిర్ణయాధికారము వలదనుచుండురు. స్వరాజ్యము సత్వరముగ గాక, దేశమునకు నెమ్మది నెమ్మదిగ సిద్ధించినను, పాశ్చాత్యవిధానము వేరొకలక్ష్యమునకు గొనిపోవునా? ఇంతకన్నను, బిసెంటుగారి దృష్టి దూరమునకు ప్రసరించుచున్న దనుటకు సందియము లేదు. సంస్కరణవిధానము నొకదానిని తయారుజేసి, దానినే ప్రసాదించవలయునని దేశము గట్టిగ కోరవలయునని, బిసెంటుగారు తెలిపిరి. ఇది కొంతవరకు స్వయం నిర్ణయపద్ధతిని పోలియున్నను, యాచనతోనే నిదియంత మొందును. పార్లమెంటు సభవారి విధానమును ప్రసాదించుకొన్నచో, నేమి చేయవలయునో బిసెంటుగారు రాలొచించుట లేదు. పార్లమెంటు సభవారివైఖరి నెరిగిన వారెవరును, ప్రజలదిగినంత మాత్రమున స్వరాజ్యము నిచ్చెదరని భావించనేరరు. పరోక్షచర్యకు బదులు ప్రత్యక్షచర్య నవలంబించుట యవసరమని స్పష్టమగును. అట్టిమార్గమునే గాంధీమహాత్ముడు బోధించెను. బిసెంటుగారి మార్గమును మితవాదు లంగీకరింపరని, లిబరలు సొఘు కార్యదర్శులగు నటేశుగారి ప్రసంగముబట్టి స్పష్టమగును. ప్రస్తుత సంస్కరణములనే నమ్ముకొనవలసినదని తామును శాస్త్రిగారును ఇతర మితవాదులును భావించుచున్నటుల నటేశుగారు సూచించిరి. మరియొక విధానమును తయారుజేయుటకై కాలమును వ్యర్థపరుచుట వలె శనుగారి కెంతమాత్రము ఇష్టములేదు. మదరాసు శాసనసభ్యులగు ఎ.రంగనాథం మొదలియారుగారు ఇటీవల నొక తీర్మానమును శాసనసభకు పంపియుండిరట. ఆతీర్మానమునందు, రాష్ట్రములలో నన్ని శాఖలను ప్రజాయత్రము జేయవలయునని కోరబడెనట. కాని, ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమును నిరాకరించిరి. ఇందువిషయమై మరల నాందోళనము జరుగవలెనని నటేశుగారు కలికిరి. ఆందోళనవలన నేమిఫలముండునో తెలియదు. సామాజ్యశాసనసభలో, సైన్యములలో భారతీయోద్యోగులను నియమింపవలయునని, తీర్మానము నొకదానిని ప్రవేశపెట్టవలయునని నటేశుగారు హెచ్చరించిరి. ఈ తీర్మానమును సయితము నిరాకరించిన, నటేశుగారు రేమిజేసెదరో తెలియదు. స్వపరిపాలనము ఇక ఏబడిసంవత్సరములకు వచ్చినను వీరి కిబ్బందిలేదట.

మితవాదుల యభిప్రాయము లెంత సరసముగనున్నవో, దెలుపబనిలేదు. వీరి దృష్టి తమ ఎదుటనున్న సరిహద్దును దాటిపోవదు. స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధించిన వీరును సంపించెదరు గాని, అందుకొరకై ఎట్టి చలనమును కనుపరుచుట కయినను వీరు ముందుకురాదు. క్రొత్త మార్గము ద్రొక్కిన, చేజిక్కిన సంస్కరణములు సైతము జారిపోవునేమోనని వీరికి భయముగలదు. అందుచే బిసెంటుగారి యద్దేశములకు సయితము, వీరు వెనుదీయుచున్నారు. రాబోవు డిల్లీ కన్వేషనసభలో, మితవాదులకును బిసెంటువర్గము వారికిని పొత్తు గుదురడనుట తేటతెల్లమే. ఇట్టి వారి

దేశీయ వార్తలు

దేశబంధుదాసుగారి ప్రకటనము

ప్రత్యేక సంఘము నేర్పరచుచున్న - దాసుగారి పాట్లు పైకొద్దుల వాదించుటకు తెలుగు - అమృతబజారు పత్రిక వ్యాఖ్యానము

టర్కీ విజయము

ముస్తఫా కెమలుపాషాగారు భారతీయులను చాల ప్రశంసించుట

రోటకు జాతీయవిద్యాలయమును ప్రజ్ఞాపరిచి విద్యార్థులకు చేర్చవలయును

కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు జంగీకరింపక భోజనము మానివేసి అసాయనికలలో నుండుట

బర్మా యిండియా దేశములు

బర్మాదేశమును యిండియానుండి విడదీయగూడదని బర్మానాయకుడు ఉత్తమగారు తెలుపుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

దేశీయ కాంగ్రెసు మహాసభ

నెల్లూరులో జరుపదగునని నెల్లూరు ప్రజలు లాలోచింపనందుట

జి. వరదరాజులు సాయుధులగుట

పాముడిలో స్వాగత మొసంగుట

జనాభిక్షాణ మొహిదీను సాహెబుగారు

14 వ తేదీని నెల్లూరు చేరుట

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

ఈ నెల 20 వ తేదీని ఏలూరులో జరుగును

మెయిలు మెయిలులో వచ్చు సభ్యులు దవరుపేట ప్రేషనులో దిగవలెను

దేశబంధు దాసుగారు

వాణివిధానమును మరల నూర్చుమరను వదలి

స్వరాజ్యమున ప్రచారముచేయుటకు 15 వ తేదీకి దేశబంధుదాసుగారు పాట్లు వచ్చెదరు. రాజకీయ ప్రశంసలను కలిగిన నూతన పరిస్థితులను బట్టి స్వరాజ్యమువారి విధానమున మరల మార్పులు చేయవలయునని దాసుగారు పాట్లులో వెల్లడించెద రనియు నచటి ప్రజలు తలచుచున్నార. ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి పాట్లులో దాసుగారితో చర్చించుటకు రాజేంద్రప్రసాదుగారును దాక్షుడు మహమ్మదు గారును గూడ పాట్లు వచ్చెదరు తెలియజేస్తుంది. గయలో భిలాఫతు మహాసభలో సామోదించబడిన తీర్మానముల ప్రకారము మహమ్మదీయులు మార్చి నెలలో భిలాఫతు స్వాతంత్ర్యోద్యమికి 10 లక్షల రూపాయలను సమకూర్చవలెను. 50 వేల మంది పంపిణీయవలెను. చేర్చవలెను జర్మనీయుద్ధ సమయమున ఆంగ్ల సైన్యములకు చేసిన నిరుపమాన త్యాగముతో పోల్చిచూచిన నితరులు భారత మహమ్మదీయులు చేయవలసిన త్యాగ మత్యల్పమని దాక్షుడు మహమ్మదుగారు ప్రకటించిరి.

దాసుగారు ద్రామానుకేసులో వాదించుట

దాసుగారు న్యాయవాదికృత్తి పదకంఠమునే ద్రామానుకేసులో కాలానువాదులు ముగిసిరిగాన నిపుడా కేసును గూర్చి పాట్లు పైకొద్దుల వాదించుటకు దాసుగారు పాట్లు వచ్చెదరని నెల్లూరు పత్రిక ప్రకటించెను.

శాసనసభల బహిష్కరణము

వంగరాష్ట్రమున కాంగ్రెసువారి దీక్ష

వంగరాష్ట్ర శాసనసభాసభ్యులను రాయ రాధా చరణ పాలుగారు మృతికొందుటచే నాస్థానమునకు మరలించెన సభ్యులుగా నిలిచిపో వారికి వోట్లను నష్టం నయోజకులకు బోధించుటకు వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసువారి సభ్యులు వారు ప్రయత్నించుచున్నార. ప్రతియింటికి పోయి చెప్పటకును ప్రకటనపత్రముల పంపించుటకును వీరులలో మాత్రేగింపుల జరుపుటకును సభలను జరుపుటకును ఆసంబంధమున గేతువులను చేసిపాడుటకును లక్ష కరణములను పంచివెట్టుటకును వారేర్పాటు చేసిరి. చాలమందియోజకులు కాంగ్రెసు మహాసభ వారి తీర్మాన మన్నింపగలరని సంతోషమున్నార.

గ్రామస్వపరిపాలనముగూర్చి చాల నవకాశము లుగల కాంగ్రెసు పట్టణమును వ్రాసిరిని వింటిని. నిజమే కావచ్చును. గాని దురదృష్టమువలన అసహాయవాదులను దొరతనమువారి కిది పరస్పరవిశ్వాసము పూర్తిగా తొలగిపోయినందున దొంత సమకాలీన తమచట్టముల కనవరములగు కట్టుబాటులను చేర్చుచుండును. వానిని స్థానికాధికారులు తరుచు దుర్వినియోగము చేయుచుండును. గానవాదపట్టణములవలన నెట్టిభావము కలుగుటలేదు. దానికి క్రి. ప్రా. కోడు 144 వ కే క్ష నే ని ద ర్శనము. దేశీయ లం ద రు మా ప త్న ము వారి ఆభిప్రాయముల నే అమోదింపింతుల మాకు స్పష్టము కాగానే మార్కెట్లము సామోదించవలెనని మరల కాంగ్రెసు మహాసభ వారిని గోచెదను. అపుడుగూడ వా రంగీకరింపనిచో అపుడు మేము ప్రత్యేకముగా నొక సంఘము నేర్పరచుటయే విధియగును. గత్యంతరము లేదు. కాంగ్రెసుకు ప్రతిపాటుగా పని చేయవలెనని మేము కోరుటలేదుగాని దేశీయులందఱును మాతో కేకీభరించింపుడు మే మట్లు చేయుటయే న్యాయ మగును. అట్లుగాక దేశీయులు మానూషిక నిరూపించిచో మేము లాంఛనముననే యిది దాసుగారు నడిపి రని కలకత్తానుండి 12 వ తేదీని స్వరాజ్యనిలేఖరి తొలిపాద్ర వ: వెను.

అమృతబజారు పత్రిక

దాసుగారికిగా చెప్పిని నమ్ముట కరకాశ మగవలెను. దేశీయులందఱును కోరినకాంగ్రెసువారు నిరాకరింతురని దాసుగారు తెలిపిరి స్పష్టమైన పత్రికలో ప్రకటించుటైన. దేశీయులందఱును దాసుగారి మాటలనే అమోదింపచో కాంగ్రెసులో దాసుగారిపక్షమువారే హెచ్చుగానుండును. ఇక ప్రత్యేక సంఘము నేర్పరచుటనుగూర్చి దాసుగారిపుడు తలపెట్టవలసినదనిలేదు. అందువలన లేనిపోని అసమానములు మాడ కలుగవచ్చునని ప్రధానవ్యాసములో అమృతబజారు పత్రిక వ్రాసెను.

టర్కీ విజయగౌరవమున భారతీయులకే ముఖ్యభాగముకలదు

ముస్తఫా కెమలు పాషాగారిలేఖ

భారత భిలాఫతు సంఘాధ్యక్షుడు దేని పేరు చోటనీ గారికి ముస్తఫా కెమలు పాషాగారి లేఖ వ్రాసిరి. టర్కీవారి విజయగౌరవమున ముఖ్యభాగమును ఇతరులకు భారతీయులే యుద్ధము, భారతీయులు చేసిన అమిత ధనసహాయము మనకు ముఖ్యసాధనమైంది. మొదటిసారియు టర్కీవారిపట్ల భారతీయుల అత్యధికమగు సానభూతిని వెల్లడించిరి. కాన వారి కందరికిని వందలము లొందించెద నని "కెమలు పాషాగారు వ్రాసిరి.

దేశీయ కాంగ్రెసు మహాసభ

నెల్లూరులో జరుగుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

1923 డిసెంబరులో దేశీయ కాంగ్రెసు మహాసభను ఆంధ్రప్రదేశ్ మున జరుపుటకు సర్వముండుచుండే గాన ఆ మహాసభకు నెల్లూరులో జరుపుట కేర్పాటుచేయుటకు నెల్లూరు ప్రజలు శ్రమించుట ప్రీతికరం. వేరేటనుబ్బయ్య, రామిరెడ్డి, గార్ల చాలప్రయత్నము చేయుచున్నార. ఈనెల 17 వ తేదీని నెల్లూరు కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు సభజరుగును. ఆసభలో నిశ్చయము చేర్చింపబడును. ఆసభములు వంతువున్నార.

జనాభిక్షాణ మొహిదీను సాహెబుగారు

ఆకస్మాత్తుగా 14 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున కారాగృహ విముక్తులైన జనాభిక్షాణ మొహిదీను సాహెబుగారు నెల్లూరు వచ్చిరి. (తొలిపాద్ర).

రోటకు జాతీయ విద్యాలయము

కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు భోజనమును

మానివేయుట

మంజూరులో రోటకు పట్టణమునందు జాతీయవిద్యాలయమును మంజూరు ప్రభుత్వ విద్యాకాఖ కమిషనరుగా చేయవలెనని విద్యాలయ సంఘసభ్యులలో హెచ్చుమంది తీర్మానించుటచే రోటకు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు తన అసహృదినీ తెలుపుటకు భోజనము మానివేసెను. అతడు మిగుల సహాయనితియందున్నాడని తెలియజేస్తుంది.

సర్ శంకరు నాయర్లు సర్ మైకేలుగారు

కల్లులు ప్రాంతం జాన్యమగుచున్న
సాక్ష్యము పుచ్చుకొనుట

సర్ మైకేలు ఏడాదుగారు సర్ శంకరునాయరుగారి మీద ఆంగ్లదేశమున తెచ్చిన మానవత్వపుణ్యముల నాయరుగారి కిప్పుడు కొంత అనుమానము జరిగినది. కల్లులు ప్రాంతం జాన్యమగుచు అనుమానించుట యిదియే. సర్ మైకేలుగారు కమిషనరులద్వారా సాక్ష్యము పుచ్చుకొనిరి. ఆ సందర్భమున నాయరు గారి నాయకుల పాత్రను పేర్కొనిన కే. సి. గారు కల్లులు గాని బాగుగా కానునట్లు చేయుటకవకాశము కలిగినది. దానిని నేను చూడలేదుగాని దానియందు చాల ముఖ్యమైనవియు కల వని తెలిసిన దనిలందునుండి దేశంబు 21 వ తేదీని విలేఖరి ఆలహాబాద్ లో దేవు పత్రికకు వ్రాసెను.

చెన్నపురి రాష్ట్రీయ ప్రామా ద్యోగులు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

ప్రతినిధులతో నిపుడు సంభాషించ నీలులేదు.
చట్ట మిపుడు ప్రవేశపెట్టబడదు

1922 డిసెంబరు 21-481-సి 221
ఎడార్సుమెంటు

“చట్టము నింకలా కాననకపోతే ప్రవేశపెట్టు నుద్దేశము దొరతనమువారికి వాడుకగా లేదు. ప్రవేశపెట్టవలసినపుడు దానిని యుద్ధంగా ప్రతినిధులతో ప్రవేశపెట్టెదరు. ప్రతినిధులను కంపు విషయముగనుడ నపుడే ఆలోచించుటకు చాల కష్టధికము. (సమ్యక్తచింతన) పి. టి. శ్రీనివాసాచార్యులు, గవర్నరుమెంటు అండరు క్లర్కులతో, అనుమతి తీసుకొని సేలంజిల్లా ధర్మపురిలో నున్న రాష్ట్రీయ గ్రామోద్యోగ సంఘము ప్రధానకార్యదర్శికి గవర్నరుమెంటు విద్యుత్ కేబుల్ ద్వారా పంపిరి. గ్రామోద్యోగుల సంఘమువారు డిసెంబరు 15 వ తేదీని పంపిన కిటికీనువైకే యీ ఎండాంపుమెంటు వచ్చినది యందుములముగా గ్రామో ద్యోగుల కండెంకిని గ్రామోద్యోగుల సంఘములకు తెలియ జేయుచున్నామని కార్యదర్శి వ్రాసెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ సభ

జనవరి 20 వ తేదీని ఏలూరులో జరుగును.

జనవరి 20 వ తేదీ కేనివారము గాదు మధ్యాహ్నము ఒంటి గంటకు ఏలూరులో గాంధీమహాత్ముని విద్యాలయభవనముక ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభ జరుగును. అసభకు మెయిలు (మెయిలులో వచ్చునట్లు) కమిషనరు స్టేషనులోనే దిగవలెను. అరేట కంటికులు సిద్ధముగానుండి వారిని బస్లలోనికి తీసికొని పంపెదరు.

బహిరంగ సభ

అనాడు సాయంత్రము 6 గంటలకు ప్రభుత్వమున బహిరంగసభ జరుగును. ఆంధ్రలో గయా కాంగ్రెసు విషయము లనుగుర్చి వాయవ్య అవస్థసించెదరు. (తంతివార్త)

బర్రాను యిండియాదేశమునుండి యిప్పుడు విడదీయగూడదు

లివరెండు ఇ. ఉత్తమాగారు

ఇప్పుడు భారతభూభాగమున బర్రాను విడదీయబడుట బర్రాదేశముల మగు మే మంగీరింపదు. మేము స్వరాజ్యమును బడయగోరెదము. మేము భారతదేశమువారితో కలసి

గంధి దినోత్సవము

ఈ 18-1-23 తేదీన అనగా గంధీదినోత్సవ సందర్భమున జిల్లాలోని దేశభక్తులను అనగా శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు యాత్రచేసి వచ్చినవారిని, జేతనేవార్తము పుణ్యక్షేత్రములకు వదిలిన గ్రామోద్యోగులను, యితరభక్తులను, గుంటూరుపురమున సన్మానించుటకు నిశ్చయింపబడినది. కనక అట్టి దేశభక్తులెల్ల ను 18 వ తేదీ ఉదయమునకు దయచేయఁపాఠితులు. తన వారోత్సవమును విడిచిచేతికై అందరు దయచేయఁపాఠితులు.

విధానము:—౧. ఊరేగింపు, ౨. ఊరేగింపు అన్నిభాగములందును ఖద్దరు విక్రయం, 3. స్వరాజ్యలక్ష్మీకారం, 4. స్వరాజ్యమందిరములో ఖాదీప్రదర్శనము, 5. గి. స. సభలో దేశభక్తులకు సన్మానము.

అందరును విదేశాస్రమలను ప్రత్యక్షమయ్యెదమనకు తీసికొని రావలెను.

(శ్రీయత గంపలగుడిం కుమారరాజుగారు అధ్యక్షత వహించుటకు శ్రీయతులు టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులు గారును, గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారును, దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారును ప్రత్యక్షమయ్యెదమనకు ఆహ్వానింపబడిరి.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ,
అధ్యక్షుడు.
మద్ది రాధాకృష్ణయ్య,
కార్యదర్శి.

గోండులు వైద్య శాస్త్రోత్తేజకలాటరీ

డిసెంబరు 24 వ తేదీని కలువబడెను

ఈ లాటరీ ఫలితముల పట్టిక యొకటి నేడు మాతాత్మాలయమున కంపబడినది. వసూలైన మొత్తము 60725 రూపాయలు. లాటరీకింద పండిత్యబడిన మొత్తము 29686 రూపాయలు. ఒకటిటికి వచ్చిన మొత్తము మొత్తము 6000 రూపాయలు దీనిని భావనకులో నొకరుబడిరి. ఇద్దరికి చెరి 1500, ఒకరికి 700, ముగ్గురికి చెరి 500, ఎనమంతులకి చెరి 100, 18 మందికి చెరి 50, 58 మందికి చెరి 25 రూపాయలు, 400 మందికి చెరి 10 రూపాయలు, 5518 మందికి చెరి 2 రూపాయలు వచ్చినవి. చెన్నపురిలో ముగ్గురికి చెరి 25 రూపాయలువచ్చెను. ఈ దిగువ పట్టికలకు చెరి రెండు రూపాయలు బహుమతి వచ్చినది. అట్టికట్టలను వారు “సెక్రటరీ, వి. ఎస్. పి. ఫండు, గోండులు (కథివారు)” అను విలాసమునకు పంపించి వారు మరల ర్జనద్వారా సామ్యుపంపెదరు.

66728, మునిగల్లి లింగయ్యగారు చీరాల	2-0-0
56725, పి. అయ్యప్పకట్టిగారు 48, రామనాథకూటం	
గిద్ది పాతకాళుపేట, మదరాసు	2-0-0
105849, శ్రీమతి సరస్వతిమ్మగారు, భూపాటి బుచ్చి	
సీతారామచంద్రరాజుగారి కుమార్తెకొన్న	
వన వికాఖకట్ట, జిల్లా	2-0-0
105867, చక్కా- శేషారాంబాబుగారు పాలకొల్లు	2-0-0
105860, ఎస్. వి. నుబ్బాకట్టిగారు, చీరబర్తి ఒంగోలు	
పోస్తు	2-0-0
105883, గుంకర రామకృష్ణకట్టిగారు చీరబర్తి	2-0-0

కేంద్రసభ తమనెంబరును తెలుపుచు జాకేర రిపై

కార్డు వ్రాసినచో బహుమతివచ్చునది లేనిది తెలియపరచెదను. నాదగ్గరనున్న సంబంధులలో మరి పేరిని బహుమతులు రాతేను.

వెదురునూడి శేషగిరిరావు.

c/o ఆంధ్రపత్రిక.

కనకపంతులకునే మాకు స్వరాజ్యము కడు శీఘ్రముగా లభింపజేయు మేమిప్పుడు విడిపోవగోరిన నప్పుడే విడిపోయెదము. అందులకు భరతభండమువారు మనఃపూర్వకముగా సంగీకరించెదమని మే ముకుదుము. ద్వంద్వకలిపాఠమున పట్టిక కట్టబడుటకు, గర్వాను అధినివేశముల కార్యాలయమువారి పోషాలముక్తింద నుంచునాడదు. క్రొత్త గవర్నరు చాల యజ్ఞేంద్రునిగాన నీవిషయమున నిర్ధారణగా నేమియును తెలుపలేదుగాని ప్రస్తుతము యిండియానుండి బర్రాను విడదీయుట చాలపనికరమని బర్రావారు తలచుచున్నారని బర్రా హత్యవాదనాయకుడు ఉత్తమాగారు నుడిగిరి

పదినెలలపసి బిడ్డకు పదునారు పండ్లును వచ్చుట

అమెరికాలోజరిగిన అద్భుతము

అమెరికాలో నొకపసిబిడ్డకు పదియవనెలలోనే పదునారు (16) పండ్లును వచ్చెను. అబిడ్డనతూచగా (50 పౌనలు) నుమారు రెండుపండ్లుగల బరువుండెను. ఒకగజము ఎత్తువైనగా (8 1/2 అడుగులులేక 42 అంగుళములు) నుండెను. రొమ్ముకొలత (33 అంగుళములు) 2 1/2 అడుగులుండెను. ఆ పసిబిడ్డ బాగుగా మాటలాడును. సాధారణముగా మూడేడ్డవయసుగల బిడ్డలకు ను అట్లాణము లన్నియును పదినెలల యీదుననే అబిడ్డకు కలిగినవి. అబిడ్డ తండ్రివయసు 60 ఏండ్లు; తల్లివయసు 25 ఏండ్లు. వారికినొక మూడేడ్డ కుమారుగలబాలుడు గూడ గలడు. ఈపసిబిడ్డ కృతాకారమున కేమికారణమో అతడుబహుశా కేమియును తెలియదు. ఈపసిబిడ్డ పుట్టినప్పటి నుండియు జీత్రున చీనలేకు. మంచితోకృత్యముగా నున్నది. ఆ పసిబిడ్డ కాల్షియాత్రము చాల చిన్నవిగాన అమె నడవలేదు. ఈబిడ్డను ప్రదర్శనముననుంచి చూపించుట కనుమతించిన చాల ధనమంశులకుని ప్రదర్శకు లాదంపతుల నూరక వేధించుకొని తినుచున్నార. తన బ్రేమభావ నిప్పులచేతనే యాబిడ్డ యంత దృఢముగా నున్నదని వ్రాసియున్న చాల ధనమిచ్చెదనని యొక మందులకర్తడు కామెకల్లిని కోరెను.

కేనియాభారతీయులు

అనుకూలములగు పరతులు

యూరపీయనుల యాగ్రహము

నైరోబి, జనవరి 12—కేనియాలోని భారతీయుల సమస్య పరిష్కారము కడపటి పరతులు తెలియకచ్చినవి. ఇవి భారతీయుల కోరికలను చాలవరకు నెఱవేర్చునని “స్టాండర్డు” యభిప్రాయము. యూరపీయనులలో నీవరకు తాగ్రహము కల్గించినది. ఈ వరకు లంగీకరింపబడవచ్చును. ఈవరకును నెఱవేరునెదల, యూరపీయనులు చూపుచున్న భావమునుబట్టి రక్తపాతము సంభవింపునని చెప్పవచ్చును.

ఓ డ్వ య రు గారు

మూంటాగుగారిని విమర్శించుట

లండను, జనవరి 9:—సర్ మైకేలు ఓడ్వయరుగారు “మార్నింగ్ పోస్టు” పత్రికయందు డిల్లు వ్రాయుచుండెను. మూంటాగుగా టీటేల “ఇండియను సినిమాసర్వేసు”ను బలపరుచుచు నీటికల నొకకావ్యమును ప్రకటించెను. తాను అధికారమునందున్న గత అయిదువత్సరములనుండియు శిథిలమొనర్చుటకు తన శక్తికొలది ప్రయత్నించిన నీతడు ఇప్పుడు ఆకాఖయొక్క ర తువడుగ నడించుట ఆకమానకరము. దీనిని జూడగా తలారివాడు తనచే నడిచియబడినవాని శరీరమును పరిశోధించి ఆతనిని ప్రశంసించుచు ఆతనిబంధుల నోదార్పుచు కలురంపిన విషయమనందెను. మూంటాగుగారి, ఈ నూతనచర్యలకు మోగిపోవువా రెవరులేక. తనఅతివాద స్నేహితులయతుల పాత్రు డగుటకుగాను ఈచే నామాతికేయబడిన టిటిపు అధికారుల త్వగను ఇంకవలన మోగిపోరు. టీకమును, పిండమును, ప్రయాణపుబల్లలను అభివృద్ధిజేయుచున్న ఏమియో గాలిమాట టిటి మూంటాగుగారు ప్రసంగించిరి. కాని ఈతని యుద్వేగకాలమున నీ విషయములందధికారులైభివృద్ధిగోరి ఎట్టి కల్పవృత్తి బడయ జాలకపోతుంది.—(ఇంగ్లిష్ మేకప్ తంతివార్త).

జంతు హింసానివారక సంఘము:—ఈ క్రింద

పేర్కొనబడినవారు సంఘమునకు విరాళము లంపి రని సంఘ కార్యదర్శి మాకు వ్రాయుచున్నారు. గౌ సర్ ఛార్లసు టాడుమాంటు, నజ్జును జనరలు సర్గిసర్దు ఎ. జె. జి. కాంబెలు, జె. సి. ఆడము, యస్ ఎస్. హోల్బ్రూ, లే. సదాశివయ్యరు, కె. పి. లక్ష్మణగార్లు, సి. రామస్వామయ్యరు, వి. ఎస్. ఎలిరాజు, పి. నుబ్బయ్యమొలీ టి. శ్రీవాణీరావు, కె. భూర్నయ్యపంతులు, టి. నుండకం అయ్యరు యస్. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎ యస్. ఉన్నిరాజు, డి.టి. రాజారావు, టి. వి. కృష్ణకూయర, కె. యస్. కుమారస్వామి అయ్యరు డి. బి. టి. యజ్. శివబానంపిల్ల, జి. వెంకటపతి గాయుడు కె. సి. జి. దేశికాచారి, కర్ణామిడిరాజు గార్లు.

స్వారా, జాతీయనిర్మాణము కొనసాగునా? స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగునా? సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి, నిరంతర ప్రయత్నవసరము. ఆత్మవిశ్వాసము బలముగ నుండవలెను. సంతోషోత్సాహముండవలెను. ఎట్టి కష్టముల నయినను నెదుర్కొను సామర్థ్యమువసరము. అసినచో, సర్వస్వ మర్పించుటకు సంసిద్ధత యుండవలెను. అనుమానము, భయస్వభావము, విశ్వాస రాహిత్యము, పరాశయభావము, దేశపీరుల నిరసము, ఏదేశమునయినను స్వాతంత్ర్య ద్వారమునకు గొనసో జాలవు.

డీల్లీ నిర్మాణము : విచారణసంఘ నివేదికము

ఇండియా ప్రభుత్వపు పబ్లికేషన్స్ కాలిఫోర్నియాలోని డీల్లీ నిర్మాణ విచారణసంఘ నివేదికము నందుకొంటిమి. విచారణసంఘమునకు శర్. మా ల్కము హెయిలీ గారు అధ్యక్షులు. గౌ. బి. య్. శర్మ, లాలారామ్ శరణదాసు, కామత్, సర్. విశ్వేశ్వరయ్య, సర్. భామసు ప్రసాద్, డాక్టర్ గార్ల నభ్యులు. విచారణసంఘముల న సామాన్యముగ నెట్టిలాభముండనో ఈ సంఘమువలనను అట్టిలాభమేగలిగెను. విచారణ సంఘముక్రింద మూత్రము 8500 రూపాయలు ఖర్చులను మడింపుచేచిరి. డీల్లీ నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వమువారు మొదట 917 లక్షల వ్యయముగ నని భావించిరి. పిమ్మట ఈమడింపు 1292 లక్షలకును తలంపిరి. తుట్టతుడకు 1307 లక్షలకు దీనిని పెంచిరి. ఇదివరకే చాలవరకు పని జరిగెను గన, మార్పులు జేయ నవసరములేదని, విచారణ సంఘమువారు తలంచుచున్నారు. వ్యయమును తగ్గించుటకు వీలుగలదని విచారణసంఘమువారికి దొరికినను, నిరమగు నీవేషయమును వారు కదలింప దలపెట్టలేదు. వైసురాయిగారి కొద్దుమొదలగు భవనములకు తలచినదానికన్న నెక్కుడు వ్యయ మగునుగాన, కేవలము చెక్కడమునకొరకై ఇంత ఎక్కుడుగ ఖర్చుపెట్టుట పాడిగాదని, కమిటీవారి భిప్రాయపడిరి. శర్మగారు మూత్రముల దలచుట లేదు. మరికొన్ని భవనములను నిలిపివేయవచ్చునని అభిప్రాయము ప్రజలయొప్పును, కమిటీవారిందులకం గీకరింపరయిరి. కాననభావనములను గుండ్రముగ కట్టుటకు తలపెట్టుటవలన, మామూలు స్థానకన్న రిగి లక్షల వ్యయమధికమయ్యెనట. అందుచే ఇప్పటి భవనముల నిర్మాణమునింతటితో వదలి వేయవలయు ననిముగ్గురుసభ్యులు అభిప్రాయమిచ్చిరి. మిగిలినసభ్యులు, ప్రస్తుతనిర్మాణమునందలి లోపమును గ్రహించి నను, పనిసాగింపవలయునని అభిప్రాయపడిరి. శర్మ గారుమూత్రము, భవన నిర్మాణపద్ధతి సరియైనదని తెలిపిరి. మొత్తముమీద మార్పు లనేకములు సాధ్య ములనితోచినను, కమిటీవారు వానినాచరణలోనికి దెచ్చుటకంగీకరింపరయిరి. ఒక్క రూపాయమారక ముక్రిందనే ఇంతవరకు 27లక్షలు నష్టమయ్యెననియు, భవనములు పూర్తియగునరకి 42 లక్షలు నష్టమగు ననియు, రిపోర్టుదెలుపుచున్నది. భవననిర్మాణము నకు వలయు సామగ్రి విదేశములలోగాని దొరకదు గాబోలు. సామగ్రియేకాదు. భవననిర్మాణకౌశలు లు ఇంగ్లండునుండి సంవత్సరమున కొకసారి వచ్చుచు జోపుచుందురట. ఇంతియగాదు. పనివారలలో భారమెనులుగూడ యూర పియనులయిన పని త్వరితముగ జరుగునని, విచారణసంఘమువారు సిఫార్సుజేసిరి. తాజ్ మహల్ మొదలగు నతీసుందరభవనముల నేమి, మధుర, శ్రీ రంగాది సుప్రసిద్ధ దేవాలయముల నేమి నిర్మించిన హిందూదేశమునందు, డీల్లీలో ప్రభుత్వభవనములను

నిర్మించుటకు తగిన పనివారలుగూడ లభింపరయిరి గాబోలు! డబ్బుదండుగ పెట్టుట కింతకన్నను అనుకూలముగ మార్గముండబోదు. ఈ సంవత్సరము నందు 200 లక్షలును, రాబోవుసంవత్సరమున 150 లక్షలును, మూడవసంవత్సరమున 100 లక్షలును, నాల్గవ సంవత్సరమున 72 లక్షలును, ఖర్చు పెట్ట బడనని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. నగరనిర్మాణము పూర్తి యయినపిమ్మట, దీనిని పోషించుట కెంతఖర్చు గునో, కమిటీవారు జెప్పబాలరు. కాని మొత్తముమీద 16,63,000 లు వ్యయమగుననియు, రాబడి 910,000 లు పోగా, సకరపు వ్యయము 753000 రూపాయ లగుచుండుననియు, చీఫ్ ఇంజనీయరు గారు వడింపుచేచిరి. భవనములకు అద్దె యయినను సంవత్సరము పొడవునను రాదు. ప్రభుత్వము వారు డీల్లీలో సంవత్సరమున నేడుమాసములే నివసింపెదరు. ఎలిక్టిక్రిక్కు సప్లయ విషయమునగూడ ఇందువలననే నష్టమువచ్చును. భవనపోషణమునకు అంచనావైచిన వ్యయమునకన్నను అధికవ్యయమగు నని, కమిటీవారు భావించిరి. డీల్లీ నిర్మాణము 1926 సంవత్సరాంతము లోపల పూర్తిగాదని తెలుపబడినది. డీల్లీ నిర్మాణమున కగుచున్న ఖర్చుబట్టి, ప్రభుత్వ వ్యయాధిక్య కారణమును సామాన్యముగ నూహింపవచ్చును. ప్రభుత్వమునకు అయిదు సంవత్సరముల నుండియు వరుసగ నష్టము వచ్చుచుండుట వింతగాదు. ఇంచీకేపు కమిటీవారి సూచనలవలన, వ్యయము విశేష ముగ తగ్గునను నూహ కవకాశములేదు. ఇంచీకేపు కమిటీవారి రిపోర్టునందలి సూచనలను, రాబోవు బడ్జెటునందు పొందుపరుచుట కయినను వీలుండదని యూహింపవచ్చును. ఏలనన, ఇండియా ప్రభుత్వము వారుబడ్జెటు నకొకడే తయారుజేయుచున్నారు. మిలిటరీఖర్చు తగ్గ వీలులేదు. సివిలుఖర్చు తగ్గుటకయినను వీలులేకుండ, సర్వీసు ఉద్యోగులకు వేతనములను పెంచుజేసెదరు. డీల్లీ నిర్మాణపుఖర్చు అయినను తగ్గదని పైన సూచింపబడిన రిపోర్టు దెలిపెను. ఇట్టిస్థితిలో కేంద్రప్రభుత్వకోశము వట్టిదగుటలో నాశ్చర్యమేమి?

రాజప్రతినిధిగారి యువన్యాసము
రాజప్రతినిధిగారి రిటీవలగావించిన ప్రసంగము, ప్రజలలో నెక్కుడు కట్టుదలను, ఎక్కుడు విశ్వాసమును పురిగొల్పునని యూహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు పక్షవలంబులపై శ్రీవనిగృంధములకు గడంగెదమని, రాజప్రతినిధిగారు భయపెట్టిరి. నిర్బంధములకు జంకక, దేశము స్వభర్తము నాచరించునని మరియొకమారు వెల్లడిజేయవలసిన తరుణ మౌ సన్నయియినది. కాంగ్రెసు నందలి యుభయ పక్షములవారును, తమ తమ విధేయములను నెనుకకుబెట్టి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును తదేక దీక్షతో నిర్వహించుట అత్యవసరము. ఇప్పుడవలంబించెడి కార్యదీక్షపైననే అనుకూల కరిణామ మాధారపడి యుండును. అస్సాసీయేమెను ప్రెస్సు వార్త ప్రకారము, రాజప్రతినిధి ప్రసంగ కారణము వలన చిత్రరంజనదాసుగారు తమ పద్ధతిని మార్పు కొందురనియు, డాక్టరు మహమ్మదు, రాజేంద్ర ప్రసాదుగార్లు దాసుగారితో ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి చర్చించెదరనియు, గయా కిలాఫాత్ తీర్మానముల నాచరణలోనికి దెచ్చుటకు పదిలత్వ ద్రవ్యమును, ఏబదివేల వాలంటీరులను మహమ్మదీయులు మార్చి మాసాంతములోపల ప్రోగుజేయవలయునని డాక్టరు మహమ్మదుగారు హెచ్చరించిరనియు, తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసులో చీలికగలిగెననియు, అందుచే నిర్బంధములను కొనసాగించిన దేశనిశ్చయము

తోలగిపోవుననియు అధికారులు భావించినయడల వారు గొప్పపొరబాటునకు లోనయిరని. జెప్పక తీరదు. ఇండిపెండెంటుప్రతిక రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగముగూర్చి వ్రాయుచు, “కాంగ్రెసునందలి అధికసంఖ్యాకులును, అల్పసంఖ్యాకులును మాటలలోగాక రాజప్రతినిధిగారికి క్రియలతో తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగెద”రని దెలిపినది. ఇందునుబట్టి అధికారుల కాశాభంగము కలుగకమానదు. సహాయనిరాకరణోద్యమ మనిన గిట్టని జిన్నాగారు సయితము, రాజప్రతినిధి ప్రసంగముగూర్చి టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రికలో వ్రాసినలేఖను పరికింపవచ్చును. ప్రభుత్వపద్ధతిని ఏవత్తుమువారును మన స్ఫూర్తిగ నంగీకరింపరనియు, కేవలము నిర్బంధములవలన చిరకాలము కరిపాలించుట దుస్తరమనియు, కాంగ్రెసు పూర్తిగ ఆతివాదుల వశమగుటకు ప్రభుత్వపద్ధతియే తోడ్పడుచున్నదనియు, ప్రస్తుతవిషమస్థితి తొలగుటకు ప్రభుత్వమువారే బూనుకొనవలయునుగాని మితవాదనాయకు లేమియు జేయజాలరనియు, మితవాదులు వోటరుల కెట్టి వాగ్దానముల జేయుటకును పిలువేదనియు, జిన్నాగారు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజెప్పిరి. రాజప్రతినిధి ప్రసంగము, దేశమున నూతన కార్యోత్సాహమును రగిల్పొల్పి, సత్వరస్వరాజ్యపాక్షిక తోడ్పడుగాక యని కోరెదము.

గాంధీ మహాత్ముని సందేశము

దర్శమే వ జయతి.

నే నవలంబించినమార్గము సత్యమని నామ్నితు లకుదెలుపుము. నాసంకల్పములుధర్మయుక్తములు. అసహాయోద్యమ విధానమునందును ప్రజలయందును నాకు గల నిండువిశ్వాసము మారలేదు. వారిమనోరథము నిశ్చయముగ సఫలమగును. నేను సౌఖ్యముగను సంతోషముగను నున్నానని తెలియజేయుము. భేదములను మనము లక్ష్యము చేయజనదు. దాసు నైహుగాతులు కాననసభల నాసించుట దురదృష్టము.

(ఈ భావములను డిసెంబరు ౧3 వ తేదీన గాంధీమహాత్ముడు తెలిపినట్లు తెలియుచున్నది) — మాతృనేక.
ఓం కాంతి: కాంతి: కాంతి!

న్యాయస్థానవార్తలు

బైనికలుబండ్ల దొంగలు

పారు, ఎల్లిగులను ఇరువురు అంగ్లోఇండియనులు జనవరి 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నం అంగ్లోఇండియనుని బైనికలు బండిని దొంగిలించియూడిరి. మొదటి నిందితుడు పారుగారు డిసెంబరు 2 వ తేదీన లో 4 బైనికలు బండ్లను దొంగిలించియూడిరి. రాజధాని ప్రధాన మాజిస్ట్రేటుగారు యల్. ఎ. కామేశుగారు ఈ కేసును విచారించి ఇరువురు నిందితులకు చెక్ కి వారములు కఠిన శిక్ష విధించిరి.

మరియొక కేసు

డిసెంబరు 6 వ తేదీ రాత్రి స్కిలాలను అంగ్లోఇండియను పరకువాకమునందలి లండను మిషను బాలికాపాఠశాలను అక్రమముగ ప్రవేశించెను. ఈ కేసును యల్. ఎ. కామేశుగారు విచారించి నిందితునికి 20 మాసములు జైమానశిక్ష ఒకవారము విడిశైలు విధించెను.

గౌ. రా. బి. ఏ. పి. పాత్రోగారికి విందు:—

బండ్లవాకయ్య శ్రేష్ఠిగారు జనవరి 16 వ తేదీ మంగళవారమునాడు కేటరామియలోని తమ బంగళాలో గౌ. రా. బి. ఏ. పి. పాత్రోగారు అమాత్యులకు వింహంగగదరు.

పట్టణము, జననా 12-... జన్మము చేసినా గుర్తు కరణతిత్తికరమాగు
 50వంతుము... గమలాల పనిచేయు కూలివాడైన దినభ
 100... 88 వంతునను వామనచేయబడినవి

అమె కన పుట్టిన రూర ఆకమణముచే వ్యాఖ్యానము చేయుచు వెసిడెంటు హార్డింగుగారి చర్యను ఖండించుచున్నది.

బ్రిటనుజర్మనీయెడల అంతగానానుభూతిజూపుట లేదు

బీజ్లింగ్ జనవరి 12:—ఇంగ్లాండులోని వార్తాపత్రికలు బ్రిటిష్ పునరుత్థానవారు ఫ్రెంచివారితో రూర విషయమున బోధ్యమును కల్పజేసికొనవలయుట నామోదించుచు జర్మనీయెడల సానుభూతిని జూచుచున్నది. సంధి విరామము జరిగిన తరువాత నాలుగు నెలలను జర్మనీ నవ్వరిహారములను చెల్లించుట దానివేషమున నున్నది. జర్మనులు నవ్వరిహారముల యెడల తరు యధిక్షేపణను తెలియజేయుటకై గాఢాచిక యేర్పాటులను యావత్రికలు ఖండించుచున్నది.

జర్మనీ తన బోధమును చక్కచెల్లకొని నవ్వరిహారములను చెల్లించుటకు బ్రిటిష్ వారు అవకాశము నిచ్చిరి. కాని యిట్లు గాఢాచికవో జర్మనీని నిరోధించు చర్యకంటే తెలియజేసిరి. జర్మనీకన విధినికల జేర్చుతేను. ఫ్రెంచివారి నిరోధమును జర్మనులు తొలగివేయుటకై యేర్పాటులను చేయుచున్నది.

ఈ దౌర్జన్యభావము బ్రిటను కంగ్రెసుకాదు. జర్మనుల దౌర్జన్యమును బట్టి ఫ్రెంచివారి నిరోధమును తీవ్రపరచుచు చాలియున్నది. జర్మనులకు జర్మనులకు బాగురాకతతో మెలగుట కర్హముని బ్రెముకర్త ప్రాయముననున్నది.

‘మాన్ షెఫర్డ్ గార్డియన్’ పత్రిక రచయి సంధివరకుల కేతక మత్రికమించుచున్నది జర్మనీ తలంచుచో ఆజేతమునకు జర్మనీ నవ్వరిహారములను చెల్లించదని జర్మను కానుబారి యిదివరలో తెలియజేసెను. జర్మను లీచర్యనే దీనికొనసాగిన యెడల ప్రాన్సువలన జర్మను ప్రజల కధికప్రయములు సంభావ్యమగుననియు, ప్రాన్సువలమును ధిక్కరించుటవలన జర్మనీకి లాభములేదనియు అధిక్షేపణలు, ఆశ్చర్యములచే ముగ్ధులగుచు దుష్టభావములను కల్పింపజేయుచున్నది (వాయుచున్నది).

ఫ్రెంచివారిదండయాత్రకు జర్మనీ చలించకయున్నయెడల సానుభూతికేగాక గౌరవమునకును పాత్రము కాగల్గియుండెడి దని ‘కామెన్స్ స్టాండర్డ్’ వాయుచున్నది.

ప్రాన్సు, బెల్జియం, ఇటలీలు తమహక్కులను నిర్వర్తించుకొనుచున్నవనియు, వెసిడెంటు హార్డింగు దిశములను వెనుకకురలించుట సరిగా లేదనియు, అయినచర్యలన మిత్రమండలి వారమెరికా కివ్వవలసిన ఋణములను చెల్లించవలసి కట్టును జర్మనులు మిత్రమండలివారి కివ్వవలసిన ఆకర్షణములు కానట్లుగ నున్నందునయు ‘ట్రీబ్యూన్’ (లండన్) తెల్పుచున్నది.

ఫ్రెంచివారి యర్జును ఫలము తెలిసినకలకును దానిని నిందించుటగాని, పొగడుటగాని తొందరపడియని ‘ట్రేబ్యూన్’ యభిప్రాయము.

ఫ్రెంచిభేదబరులో గల్లంత

పారిస్ జనవరి 12:—పారిస్ కేగారి ప్రసంగానంతరము బ్లమ్ ఆను సాంఘికవాది ఫ్రెంచివారివిధానము నధిక్షేపించుచు మాట్లాడ యత్నించెను. కాని సభ్యుల గ్రహణముతో నాటకము జరిగిరి. కొంతసేపు కార్యక్రమము జరుగకుండెను. పిమ్మట ఎక్స్ ఆను నా త దు కమ్యూనిస్టులు జర్మనీ భవములన లాభమును పొందుచున్నారని వారివర్తనమును నిందింప మొదలిడెను. కాటూర్ అనువాతదీతనిని కమ్యూనిస్టుకత్తును విడిచిన వాడని నిందించుచు ఆతని ముఖమున రాగినాకెములను గుప్పెను. గొప్పకలవరము ప్రారంభమయ్యెను. సమావేశము కొంతకాలము నిలిపివేయబడెను. పిమ్మటవరల జరిగెను.

నవ్వరిహారములు

1923 సం. గడువు

పారిస్ జనవరి 12:—నవ్వరిహారముల సంఘము వారు 1923 గ.ం.కు జర్మనులకిదిగిన గడువు నిమిత్తము శాస్త్రీ శత్రు విచారింతురు. జనవరి 15 తేదీకి జర్మనీ కొంతకాలము మాన్యులను చెల్లింపవలసి యున్నది. ఈ తేదీలోగా కమిషనువారు పిర్యానమును గావించకవలసియుండును. ఫ్రెంచివారి విధానము వైన చర్య జరుగును.

లా నేన్ సమావేశము

మిత్రమండలి చిత్తుసంధిప్రము

పారిస్ జనవరి 11:—మిత్రమండలివారి చిత్తుసంధిప్రము వాదాత్మకస్థితి మయ్యెను. కొలదిదినములలోనే తురుష్కప్రతి నిధులకు అందజేయుబడెను. సంధివరకులతో సంఘాదుబాలు సంద్య, తురుష్కుల కొనగబడిన ప్రత్యేకముపాదములు వివరింపబడును. తురుష్కులలో నిడివరకు చర్చించుటవలన విషయము తెల్సియు నీచిత్తుప్రమునందు జేర్చబడలేదని తెలియుచున్నది.

వజలను పరస్పరము మార్చుకొనుట ఆభివృద్ధిలేదు

వరస్పరము వజలను రాజకీయఖయిల మార్చుకొనుటను గురించిన విషయమునం దెత్తుక ఆభివృద్ధి జరుగుటలేదు. తురుష్కులను గ్రీకులను తమతమ ప్రజానికలను తయారుజేసి ఉపసంఘముయొడుగు నుంచిరి. ఇరువురు మిత్రమండలివారు వరస్పరము లో ప మ ల ను గురించి ప్రసంగించిరి. తురుష్కు ప్రతినిధియు రిజానూర్ గారను గ్రీకు ప్రతినిధి యగు కారియనో గారను పరస్పరము తీవ్రముగ ప్రసంగించిరి.

అల్పసంఖ్యాకుల యుపసంఘము

పారిస్ 11:—అల్పసంఖ్యాకుల యుపసంఘము వారు జయ ప్రదముగ తమ కార్యముల ముగించిరి. రాజకీయ సేరము, కందర తును సంపూర్ణ తుమాదలు మొదలకలెను మిత్రమండలి కొరకు తురుష్కు లంగికలించిరి. ఇందువలన, సంభావనలయందు మిత్రమండలికి సహాయమునైన మహమ్మదీయులకు విముక్తి గలుగును. మహమ్మదీయులకు మైనక తీవ్రమునంది కదలి కయ్యుటకు ఒక కానుకగా గాఢాచికనుయ్య, అనకు ఈగవయ మును సంధిక్షేత్రమునందు జేర్చవలసినయెడల తురుష్కు ప్రతినిధులు తెలిసిరి.

మంజీన జేగా రిజనమున అంగ్లానాండి ఇచ్చటకు జేరెను. వెంటనే ఇస్కటు పామతో సుప్రదించెను. అంగ్లానా ప్రభుత్వమువారు అనుమతముగనే యుండి రని రాయబారు ప్రతినిధికి తెలియజేసెను.

మానలు భావిస్తే

ప్రత్యేక యెడంబడిక తిరస్కరింపబడుట

లండను, జనవరి 10:—లా నేనుండి ఇచ్చటకు జేరిన తురుష్కు ప్రతినిధులకు తేకెట్ జే, మాన్ జేగార్లతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు మానలును గురించి ప్రత్యేకముగ సంధి వొనర్చుకొనరని తెలియుచున్నది. మానలును గురించి ప్రత్యేక ముగ ఒడంబడిక వొనర్చుకొనుటకు పీరు బ్రిటిష్ వారితో సుప్ర దించుటకు వచ్చిరి. బ్రిటను, మిత్రమండలితో గలసి కనిజేయు ననియు ప్రత్యేకముగ ఒడంబడిక వొనర్చుకొనరనియు బ్రిటిష్ వారు తిరస్కరించిరి.

రాజకీయ ఖయిలీలకు తుమాదము

కాన్స్టాంటినోపిలు, జనవరి 10:—రాష్ట్రీయ వ్యాయసాన ములచేక్షింపబడిన రాజకీయఖయిలీలకు తుమాదము నొసగుటకు అంగ్లానా ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించుకొనిరి.

కలిఫా ఆధికారములు

కలిఫా ఆధికారములను జర్మయించుచు అంగ్లానా అస్సం బ్లియం దొకచట్టము ప్రజేతచెల్లుబడెను వివరము లింకను తెలియలేదు.

గ్రీసురాజు మరణము

పాతెక్సో, జనవరి 11:—ఇదివరకు గ్రీసురాజుగ నున్న కాన్స్టెంటైను గారు పరమమరిచిరి. మెనడుభాగములనుండి రక్తము ప్రవహించుటచే పీరు మరణించిరి.

విరిమి అంతఃకలహములు.

లండను, జనవరి 12:—విప్లవకారులు స్టీగ్ స్టేషనుకు తగలబెట్టిరి. స్టేషనునందున్న రెండు ప్రయాణికుల రైలుబండ్లు పరకు రాను ప్రీతి కయ్యెను ఈ స్టేషనుకు తగలబెట్టుటకు ముందుగలను, బ్రోలును ఉడయోంపబడెను. భయంకరముగ గలను ప్రేలు కలన పట్టుకుంతయు కంపించిపోయెను. వాదాత్మక 80000 సవరణలవచ్చెను సంధించెను. ఇదే సమయమున కొంతకాలం విప్లవకారులు, ప్రభుత్వకారులు మరకట్టుల యొడుగు జేచి యుండి, స్టేషనుకు రక్షించుటకు వారు తెలికి వచ్చినప్పుడెట్టిరి. రెండుగురు తిరుత్తు ములకును తీవ్రముగ పోరు జరిగెను. తరువాత విప్లవకారులు పీరు రైలు ఇంజనులు వోకదాని కొకటి తగిలించి మరకట్టు కంపించేముతో తగిలించిరి. ఆ యేముఖములకు మార్పుయొగ్గు వానికెల్ల భ్యూస మొనర్చును తేలి కునుగ్రేవుగడకు తగుల్పాడెను. కంకరతో గట్టుబడిన అగ్గడను విరుగగొట్టికొని రెండుకొంజములు నడు ప్రములొ జడిపోయెను. మరియొకటి గోకతో నిరుత్తకొనెను.

విరగండు

డివెలెరా యింకను పట్టుమీనువలేదు

లండన్, జనవరి 13:—స్వతంత్రముచే నాభారతదీయము సంధిమానలు తప్ప తక్కినవనియు నిరాకరించుచు డివెలెరా

రహస్యపు ప్రకటన గావించెనని “డివెలెరా” దల్లిన విశేషం బ్రి వాయుచున్నాడు. “రిపబ్లికను లంతమొందువరకు యీ గొప్పకానిని బ్రిటిష్ వారి యధీనములోగాని సామాన్యములో గానియుంచుటకు యత్నించువారిని పోరాడుదమని” డివెలెరా ప్రకటన గావించెను.

గాల్వేజయిలలో కొందరు విద్యుత్ బైడిలు సారంగము త్రవ్వ పొరపొన యత్నించిరి. కానివారి పన్నుగడ బయల్పడెను.

గ్లాస్గోలో కుట్ర

ఒక క్రిస్టియన్ 22 యవకులను పోలీసువారికి నట్టుబడి కి. పీరు క్రిస్టియన్ గలర్న మొంటై కుట్రపన్నిన పోలీసు వారిని మోసికొనిరి.

మొమెట్ లో తిరుగుబాటు

లండన్ జనవరి 13:—మొమెట్ రాష్ట్రములో తిరుగుబాటు జరిగినది. మొమెట్ నిధునియొడల జేర్చుకొను డిజేక్షనుతో నిధునియొ డిజేక్షనుకు తది తదికలుటకు తోడ్పడెను. తప్పటి ఫ్రెంచి కేసుల తీరమున కాపాడుచున్నది.

బీజ్లింగ్ జనవరి 12:—మొమెట్ స్వాధీనము చేసికొన్న విశేషకారుల సంఘమునకు సహాయ నిధివలయుట నిధునియొ డిజేక్షను. యెడల ఫ్రెంచి, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వములు తమ యాగ్రహమును తెల్పి మొమెట్ వద్దకు యధ్వనాల సంఘమున్నార

జనవరి 13 తేదీని ఆమోదియూ పరిశ్రమ సిండికేటువో కరికు విడిచి వలబద్ధుల జనిరి

గ్రీసురాజు కాన్స్టెన్టైను

మృత్యువునకు కారణము

అట్టి! యెస్కే-కోసిను సెఫ్టిసిను అను వ్యాధులు కాన్స్టెన్టైను స్థూలము పోవుటకు యేర్పాటుల గావించెను. ఇంతలో వరణము సంభూత మయ్యెను.

ప్రాన్సులో పన్నులను కూలి, తీరములవైన 100 కి 20 వంతున హెచ్చుచేయుటకు తీర్పు రయారు చేయబడెను. ఇందువలన 320 కోట్ల ఫ్రాంకుల ఆదాయము రావచ్చును. బడ్జెటును సమానము గావించుటకు పీలుగును.

అంగ్లానా ఎస్సంబ్లివారు మాన్సాన్ జేగారు అంగ్లానాకు వచ్చిచెల్లిన పిచ్చుకు ఇస్కెట్ పామగారికి కమిషనరును యేర్పాటుల గావించుట కధికార మిచ్చిరి.

కలకత్తా మిషన్ వారి కమావేశము జనవరి 12 క తేది యే భావము వుదరణమున నిలిపివేయబడెను.

చెల్లెల్లు, లానావెర్ ఫ్రెంచితిరుములను సోదాంధ్రముతో రాకపోకల సంబంధమేర్పరచుటకు వైమానిక వాహనములయొ గించుటకు నూతన యర్జును జరుగుచున్నది. సోదాంధ్రమునంకి బ్రిటిష్ స్టీమర్లు ఆమెరికాకు వెడలును. ఈ యేర్పాటులన ఫ్రెంచి ప్రయాణికులు శీఘ్రముగ ఆమెరికాకు పోగల్గుదురు.

ఇకాడస్ట్రీయల్ డిప్రెషన్ వారిని పునర్నిర్మాణము చేయుటకు ఫ్రెంచి సేవేటువారు అనుమతముగ పోటు నిచ్చిరి.

నిద్రలో నడంచుచు మరణించుట

లండనులో నోకబారిక నిద్రలో నడచుచు చేదుమం గను తీసికొన్నట్లు అకస్మాత్తుమృత్యును నిద్రనుండి తెలివి పొందెను. భయకంపితరాలై తోడనే చనిపోయెను.

ఎస్సెను ఆక్రమణము - తీవ్రమైన కురిసితులు

లండను జనవరి 12:—మొదట ఆపాదము తప్పినను యింకను పూర్తిగ తొలగిపోలేదు. ఎస్సెను ప్రజలు ఫ్రెంచి వారియొక ఆగ్రహమును బూనియున్నాడు. వాడు మొదటి యెట్టి కృత్రిమమున కే జుతచ్చును. కాన్స్టెన్టైను తక్కుగా నిలచుచున్నాడు. పోస్టురెజ్మె యున్న గు భవనములందు తక్కు ప్రెంచి తక్కు ఎస్సెనులో నంకగా కేడు.

లండన్, జనవరి 11:—లానావెర్ అను బర్మోమాన్యుల బ్రి కునుండి తన వ్యవసాయ కర్మకాలములో తోడ్పడుటకు వచ్చెను. ఫ్రెంచి సేవలు ఆగ్రహమునకు దీక్షకు చలించు ప్రభుత్వముతో జూరెను. నిన్నుజాయలకు జూరెనై ఫ్రెంచివారు తీరు సేవల బలమును ప్రదర్శించుటకు ఆక్రమణకు యాతడు వ్యధముగా వాదించెను.

హోమరన్ లో రాజకీయసమావేశములు గావించుటకు ఫ్రెంచివారి అనుమతి గావలెను. ఎస్సెనులో ఫ్రెంచివా రేయూటంకములను గల్గింపలేదు.

బెస్టాయర్ పరిశ్రమ సిండికేటు బోంకును విడిచిపోయెను ఎస్సెను నుండి బొగ్గును సంఘు రైల్వేకాన్స్ట్రగులు వెనుకకు మరలించున ఫ్రెంచివారు క్రొ త్రయేర్పాటులు చేయవలసియున్నది బొగ్గు యజమానులు జర్మనీకి బొగ్గుసప్లయ అగునా వాదాయ నియోచించుట లేదు.

ప్రాంశుజర్నల్

జర్నలిజేషన్ములోని భాగములను స్వాధీనము చేసికొనవలెనను పక్షము

లాయద్యుజ్ఞార్థిగా రహస్యములను బయటపెట్టుట

యద్య నష్టపరిహారములగుఱియు నెనుక లాయద్యుజ్ఞార్థి గారు లెవ్వరులోని "దెయిలీ ప్రాన్సిల్"కు కొన్ని వ్యాసముల ప్రాయశ్చరణించిరి. కానిలో రెండవది యావిధముగ నున్నది:

నేను నావెనుకటి వ్యాసమునందు నూచించిన కారణములు సమీక్షించుట లని లండనునూ వేము విధులు చెందుటతో నున్నవైతి.

జర్నలిజేషన్ములోని భాగములను స్వాధీనము చేసికొనవలెనను పక్షము (నష్టపరిహారములు) జర్నలిజేషన్ము వలన కాదని పోయింకెను కోరెను. ఈ కారణములను యూరోపునకు, ప్రపంచమునకు విజ్ఞప్తి అధికముగ గలగనని తలచియు నేను ముందుగానే వాచ్చురిక గావించవలసివచ్చెను. నావాచ్చురికే ననే కులకు రాద్రము కలుగునని నే నూహించియుండకపోలేదు. అట్టి దూషణలు నాకుక్రొత్తిగావు. అయినను నాకు వ్యాధిమన తోచిన దానిని జంకక వ్రాసితిని.

దుష్టకల్పన

రైనునది ప్రాంతమునకు సహజసిద్ధమగు సరిహద్దుని దృఢముగ తలచుచున్న మొకటి తూజేషన్మునందు గలదని నేను గతపర్యాయము వ్రాసినపుడు, నన్ను నేకులు చూపించిరి. నాయధిప్రాయము నిరాశాపరమైనది. కానిని దుష్టకల్పనయని. అబద్ధములకల్పన విచిత్రముగ నుండెనని యనిరి. అపక్షమేది? ప్రాంశునకు జడ్జి పక్షము తేలేలేదు. ప్రాంశు విశోధియొక్క ఆపోహ యే గదా!

నిరాశరణమునకు పలుకుబడిగలవారు అధికారములో నున్నవారు పూనుకొనిన విజయమునందును, ఒకజేషన్మునకును ఇంకొక జేషన్మునకును కలకల కలుగుతుండ, ఒకవొకరికి అన్యాయము గలగజేయుతుండిన, నాయూహలను నిరాకరించినను, నేను ఒక్కతో భరింతును.

సందేహము మరింతయధికమైనది

కాని నేను నేనివాధారముచేసికొని యట్టియధిప్రాయము కలిపితిని? కానిని మరల నొకమారు చూడగా సంతోషము తీరకుండుమారుగ నధికమైనది. నే నాసందేహమున నుదయోగించిన వాక్యములను మరల సహచారిండుచున్నాను.

తమ జేషన్మునకు రైనునది సహజసిద్ధమగు సరిహద్దుయొక్క జ్యోతికి మరల తలయెత్తుటకు విలసిల్లుతుండులాగున నవజయము గలిగినందున ప్రాంశు ఎల్లలను ఆపదినరకు వ్యాపింజజేషన్మునకు ప్రాంశునకు దోకగట్టికొనువా యందేరి. ఆప్రకారము కొరకలె ననివారు క్లెమెన్స్ గు లొందరపెట్టిరి. వీరిలో కొందరు మితవాదులుండిరి. అమితవాదులైనను నూరకుండిరా? రైనునదికి తెద్రమ ప్రక్కన నుండి జర్మను కాన్స్ట్రములు సుధినితునుములు నిర్మల్లింపబడువరకు ప్రాంశు స్వాధీనముననుండవలెననివాతొరిక. ఇదియే నష్టపరిహారములకు తగియుండెను. అదియునుగాక ఈ ప్రాంతములను స్వాధీనము చేసికొనినపిమ్మట సుధినితునుములను నిర్మల్లింపబడుట యస్వాభ్యుక్తముగ నుండును.

కేవలము జర్మనీకి సంబంధించిన ప్రజేషన్మునకు ప్రభుత్వముగ లాగుకొనవలెనని మార్గపు పట్టుకలతో నుండిన కుత్సమునకు పోటిగ క్లెమెన్స్ గు సామరముగ నుండుట కేమితవాదము మేర్పడెను.

రైనుపై దృష్టి

నాయూహా కార్యములను బికిరింతును. సుధినితునాజేక కార్యములలో నిమగ్నులైయుండినవారి కెల్లయును అవివరములు సుప్రార్థముగ తెలియును. రైనునది యాక్రమణమునగుఱియు వారములు, మానములు చర్చ జరిగెను. రహస్యలోచనలు జరిగెను. వాతీసమితి సందర్భమున నేమి, జర్మనువాదసందర్భమున నేమి, రైను నది విషయమై తీవ్రమగు పోరాటము జరుగునని మూలము నేను యాధిక్షణికొంటిమి.

ప్రాంశు ఎంతకొదను? మిత్రమండలి ఎంతవర కంగీకరించునో ఏకగ్గు జరుగుచుండినను ఏవో యొకవిధముగ రైనును గూర్చి మనస్సులో ప్రతిచారిని న్యూన యాంక్షతో యుండెను. కాని వారములముగ లేక జ్ఞాపకమున నుండుకొనిన యంతయులకు విశేషమునిజయుండదు. అట్టినిదర్శనము తేనెని గలగా! కొన్నిటిని ఉదాహరించెదను.

మూర్ఖులుపాకు ఉద్దేశ్యము

రైనునది ప్రాంతము సహజసిద్ధమగు సరిహద్దుని తలచిన పక్షముకటి దృఢముగ నుండెను. అపక్షమునకు నాయద్యుజ్ఞును గొప్పవాడు. ప్రాంశులో కెల్ల మిక్కిలి కలుకుబడి గలవాడు. యద్యమునందు ఆరెనుగావించిన యద్యుజ్ఞమును సేకరలన ప్రాంశు నంతగాక ఏజేషన్మునందును ఏ సోల్దనకును లభించనిపక్షము కలిగినది.

జేషన్ము విషయమునకి యద్యుజ్ఞముగానన్న సమయమున ఏసోల్దను తన మేధాకై నుదయోగించి సుంరక్షించునో, ఆరని సేకరగూర్చిన యంతయు తోడిదేశియులకు జ్ఞాపకమున్నంత కాల్పిత, అజనిత యధికముగ నొరవించును. అతనిపూటయే యిరువలకన్న విధియుగ చెల్లును. జ్ఞాపకము చాలకాలముండదు. నే నంగీకరింతును. కృతజ్ఞత కాలకాల ముండవలదు, ఉండిన కొలదికాలమును అది బహువిధములగు ప్రభముతో కులకూగును. 1919 వ సంతకర్మమునకు మొదటిభాగమున మూర్ఖులు పాకు ఇంకను క్రవల కాదగ్గపాములైయుండెను. అతనిపేరు ప్రాంశునకు దెప్పబట్టినను మాకు మోగుచుండెను. ప్రాంశు భావినిధినిగూర్చి ఆరెను ఏమక్క మాటలాడినను విశ్వాంతముగ బరిగింపబడుచుండెను. ఇతరులను సామీప్యమునకైనను రాని యని సందర్భములలో సయితము మూర్ఖులుపాకు అభిప్రాయములు పాదరభావమున నాలకింపబడుచుండెను.

"మన మిక్కడ నాగవలెను"

సామాన్యముగ యొకసే నానులకు లేని మరియొక నుగు ను అతని కుండెను. అతను బాగుగ, నువ్వుముగ మాటలాడ గలవాడు. తేనినైనను చక్కగ చూసేవారముగ, ప్రేక్షకులకు నులభముగ నచ్చునట్లు కర్తవ్యగలవాడు. అందుచేత అతని సిద్ధాంతములను, ఆతని మాటలలోకలిసి సహజల్యముగ విన్నది వారు.

అతను రైనుసరిహద్దులగుఱియు ఎంతయో మాటలాడినను, కాని క్రొత్తవిషయమునకు సంబంధించిన కొన్నిటిని మాత్రము తీసికొని చర్చించెదను. మూర్ఖులుపాకు లండనులైయు విశేషముతో తెలిసిన యభిప్రాయములు అతనికి ఏమీ 19-1919 వాడు ప్రకటించెను. ఆసంభాషణలోనుండి కొన్నిటిని తీసెదను.

"మూర్ఖులుపాకు లండనులైయు విశేషమునతో నిట్లనెను. రైనునదికట్టకు తేరిమి. నే న తి క్క డ ఆ గ న తె ను. ఈవిషయమును మీ తోడిదేశియులకు తెలుపును. మాకును వారిని అదియే సుంరక్షకమార్గము. జేషన్మునకు సరిహద్దు అందవలెను. తలపులు గట్టిగ తీసికొని యుండువలెను. ప్రభాస్వాత్యము గల మాజేషన్ములకుంటేకాని గట్టిసరిహద్దులు సహజసిద్ధమైనవి యుండకలెను. ఆ ఏకజోట్టువంటి జర్మనులు మనకెప్పుడును ప్రక్కలో అల్లెముగనుండురు. ప్రెహులకు క్రమపథకలకు, నాలుగు సంతకర్మములలోను వారిస్వభావము మారలేదు. ఇక ఏమి. సంతకర్మముల పిమ్మట వారు నేడెట్లున్నారో అప్పుడును అట్లే తుండురు."

నేనొకప్పుడు గదిలోనుండి మూర్ఖులుపాకు ఏతేనిమిది యడుగుల పొడవు పాటి పెదలొక్క నుండెడి యొకపటమును తెచ్చెను. అందు యూరోపునడమటిభాగములోని నైర్విక స్వతూపము ప్రత్యేకముగ చిత్రీకరింపబడియుండెను. పటమునందు రైను నీలమగురుగులో చిక్కగ నుండెను. నదికి పడమటకు గంధినల ప్రాంశునకు రావలెనని కొరవడిడి భాగమును మూర్ఖులుపాకు పెన్నుతో నొకగీత గీతను ఆభాగము నైస్వర్గమైదిగాదు. కేవలము రాజకీయాభిప్రాయములతో నిష్టమునచ్చివట్లు చేర్చబడినదిగ నే గన్పించు చుండెను.

"అక్కడ మాడు" దని మూర్ఖులుపాకు పలికెను.

"ఆ సరిహద్దుభాగమున సహజసిద్ధ మున్న సభ్యంతర మేమియు గన్పించదు. మనము జర్మనుల్ని కలువందచిచ్చిన వారు జురేల మనై జడకుండురా? లేదు, లేదు. ఇక్కడ మాకుతో అని అతను నీలజ్ఞమున నుండెడిభాగమును చూచెను.

"ఇక్కడ మనము మన కైరల తెచ్చుకొనుటకు సిద్ధముగ నుండవలెను. ఇది యొక యభ్యంతరముగ నుండును. దానిని వాటనితే యితరులకు వచ్చుటకు లేదు. నక భాగము నుండి తెల్లెయం సరిహద్దువరకు కల్లరంగులో నుండిన భాగమును వాపి—యొక్కడ జెట్టి యభ్యంతరమునలేదు."

"కాదు, మీరద మీరావేములు మీగడల మీర కావలెనని కొరవడులేని, రైనునదికట్ట మనసేన అంది తీరవలయును. రైనునదికట్ట కావలెనై నేన అధికముగ కావలెనని కొందరుండు. కాని సామాన్య సరిహద్దులను కాపాడుటకు కలసింత కేవలకర్తవ్యము. ప్రాంశుయొక్క క్రొత్తసరిహద్దు పొడవునకు సేవలనుజెట్టి బాగ్మత్తగ నుండినగాని తాళములేదు. రైనునదిని వాటలెన్న చాలకట్టము. ఏకొలది భాగములందు మాత్రమే సాధ్యముగ నుండును."

స్వతస్సిద్ధమగు సరిహద్దు

మిత్రమండలి సేనల నాయకుని హోదాతో ఆరెను క్లెమెన్స్ గు సుధినించిన నూచనలను వానిలోని సిద్ధాంతములను వివరముగ తెలిపెను:

"జర్మనీజేషన్ము ఇతర జేషన్ము లభివృద్ధిచెందుచుండిన సోద్యుకోసబాలదు. నీచముగ తన రాజ్యమును పశుబలము నుదయోగించి వ్యాపించెను. ప్రపంచమున కంతటికిని నాయకత్వము వహించగోరుచున్నది. ప్రకృతి ఏర్పరిచినది ఒకే సరిహద్దు. అదియే రైనునది జర్మనీ ఆ సరిహద్దు సంగీకరించి తీరవలయును. ఇకమిద రైనునది జర్మనీజేషన్మునకు కలుపుటి యొల్లగనుండును."

ఈ నూచనలతో మూర్ఖులు పాకు ఇంకొకమాట కావించెను. 1919 లోనిలో జరిగిన సంధిసమావేశమున ఈకొర్మెలతోనే జయన ప్రవేశించిన పందెప్పుములు మాటో ననేవల కింకను జ్ఞాపకము గలవు. మూర్ఖులు పాకు తానొక రాజ్యాంగ తేత్తనని నటింపబడిన తెప్పవచ్చును. అయిన ఒకగొప్ప సోల్దను. అయినను 1920 వ సంతకర్మమున ప్రెంచి పార్లమెంటునకు తా నెన్నుకొనబడగా నే ప్రాంశులో నుప్రసిద్ధుడైన రాజ్యాంగ వేత్త అవజయము గలుగునట్లు నేనెను. మూర్ఖులు పాకు ప్రతిపక్షులకలనతో అతని తట్టుకుల వలననే 1929 వ సంతకర్మమున అభ్యుత్తర పడవని క్లెమెన్స్ గుగారు జయము జడచూపాలక పోయిరి. మూర్ఖులు పాకు ప్రవేశము లేకయుండిన క్లెమెన్స్ గుగారు నేను ప్రెంచి ప్రభాస్వామ ప్రభుత్వమున కభ్యుత్తరై యుండును.

తక్కువ ప్రతిష్ట తక్కువ యధికారము గలవానిచే క్లెమెన్స్ గుగారు ఒడింపబడుటకు కారణమేమి? క్లెమెన్స్ గుగారు మిత్రమండలివారి మాటలకు లోబడి ప్రెంచివారి కొర్మెలలో కొంతయల్పాచుము తగ్గించుకొనె నని తలచి మూర్ఖులు పాకును అతని తునుచులును ఆగ్రహము చెందిరి. సంధి నియమప్రకరమును తయారుచేయుటయందు ప్రెంచిమిత్రులలో నొకరగు టార్డూగారు తన ప్రధానితోపాటు కృషిసలిపి యుండెను. ఆతను ఒక పుస్తకమును వ్రాసి ఆ పుస్తకమును మార్చి 12, 1916 నాడు మిత్రమండలికి బంపెను.

కాంతిసంరక్షణార్థము

"కాంతిసంరక్షణార్థము వాతీ సమితిసూచనల కనుగుణముగను జర్మనీ జేకపు కడమటి సరిహద్దులైన నదికట్ట నిర్ణయింపదగును. కనుక జర్మనీ తన పూర్వపు జేకపు ప్రజలతో (నదికడమట్టపువారు) కాబ్యాంగసంబంధమున కడచుకొనెను."

"కాంతిసంరక్షణార్థమును, వాతీ సమితిసూచనల కనుగుణముగను" అనుకడములందు క్రూరమగుహాస్య మెంతయేని గలదు

కాని అపుస్తకము వ్రాయునాటికి క్లెమెన్స్ గుగారును, అతనిమిత్రులయొ జర్మనీకి రైను స్వతస్సిద్ధమగు ఎల్లయును సిద్ధాంతమునకు తేరియుండిన విశితమగుచున్నది. అమెరకను, బ్రిటిషు జేషన్ముల యొత్తికలన ఆయన తనయభిప్రాయమును మాన్పుకొనెను. కానిరైనుపక్షము మాత్ర మాతనిని మరలలేదు. అందుచేతనే అతడు అభ్యుత్తరపడి నాగ్మింక బాలకపోయెను. అయిన నేమి? ఎప్పటికైనను ఆరెనకిత్తి నిలిచియుండును.

ఈ విచిత్రమగు సజజయమును గూర్చి సాంకత్యిక నివేదిక 1919-20- ఏ పక్షమునకు తెలిసిదిగాదు. కారణములను వెలుపుచున్నది:

వర్సెయ్య సంధి నియమములు ప్రెంచివారి యభిప్రాయములకు దగినట్లుండెనని క్లెమెన్స్ గుపక్షమువాకు వాదించిరికాని నష్టపరిహారకర్మములలోను ముఖ్యముగ ప్రెంచి తూర్పు ఎల్లల సంతకర్మమునకు అతడు అమెరికను బ్రిటిషువారికి మోసపోయి యశంత్య పీకరమగు సంధి కలిగిరించె నని ఆకరియెడిది పక్షము వాదించెను. రైనుభాగమును తూర్పుఎల్లల జేసికొనకలేనని తలంచెడివారు ప్రాంశునకు ద కేవలండిరి.

వికలాక్ష్యము గావించుట

ప్రెంచి కాబ్యాంగతేత్తల యపస్వాసములను వ్యాసములను తత్తుంతుకప్పున నెన్నియేని సుదాహరింపగలను. జర్మనీని రైనునదకు ఆంగళికనము జేయువలెనను తర్కమును ప్రాంక్లిను తాళితిను, టార్డూగంటి కాబ్యాంగతేత్తలు గూడ ఆదరించిరి. కనుకార, కొంతకాలమునకు ప్రెంచి కార్యనిర్వాహక కర్మమునకు మూర్ఖులు పాకు ఎన్నుకొనిన బదిలవుడు సామంతులగాయ ఆతనికలక తిగి, ఆతనితో "ఆహా, మూర్ఖులు పాకు, మీసలవానే పాటించియుండిన" అనిపలికెను. పెనుక డెలివినయభిప్రాయములను అయినగూడ వారవిడిచెనా యేమి? అయినను చూకము.

రైను ప్రదేశము

జర్మనీ సరిహద్దు రైనుతో నాగినను, పడమటి కట్టకట్ట భాగమును స్వాధీనముచేసికొనక స్వతంత్ర జేషన్ముగ పరిగణింపబడునని సమాఖానము వచ్చునని నాకు తెలియును. కాని స్వాతంత్ర్యమెట్టిది? దానిప్రభాస్వాత్యమెట్టిది? జర్మనీయువొగ్గుగలందకు తెల్లగొట్టుబడుదురు. ఆక్రమణములోనివారు తమ దైనిక జీవనము

కవిత్వవిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్పరీక్షకులును, వివిధావధాన ధురీణులునై పేరొంది కీర్తి శేషులైన బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లి సుబ్బారాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.

1. మహేంద్రవిజయము:—ఇది పాఠశాలకు వాడుక సహాయమున బలివ్రత రీతి జయించిన కథ వాని వారసులైన స్వభావవర్ణనలతో నెంతయుఁ జక్కగా వర్ణింపబడినది. ఇందుని స్వర్ణవర్ణము, బురుగువర్ణము వాగుఁ గుట్టమును బదివి తీరవలయును. దీనికి చివులముగను మనోజ్ఞముగను వ్రాయఁబడిన పీఠికాగూడఁ గలదు. సాధారణము 0-12-0, కాళిఁ 1-0-0.

2. రామరాయవిలాసము:—ఇది యొక యుత్తమగ్రంథము. ఇందులి కవిత్వము 2000గఁదు సరసముగను వ్యుత్తమగఁదు వెలయుచుండును. అధునాతన గ్రంథములలో దీనికి సరివచ్చు గ్రంథములు మిక్కిలి తక్కువ. సాధారణ మైనది 0-8-0 కాళిఁ 0-10-0.

3. రామచంద్రోపాఖ్యానము:—ఇది వారణాసి వేంకటేశ్వర కవి ప్రణీతముగ వాతా శ్యాసముల గ్రంథము శ్రీచంద్రామాత్యము ననుసరించి మొదటియాయుకాండములందలి కథయు సంపదితముగ వర్ణింపబడినది. శైలి ధారాళముగ నున్నది. సాధారణము 0-12-0, కాళిఁ 1-0-0.

4. భద్రాపరిణయము:—ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణావ్యసేక గ్రంథములు రచించి వన్నెకెక్కిన అల్లమరాజు సుబ్రహ్మణ్య కవిగారిచే రచింపబడినది. ఈయన విరచించిన గ్రంథములకెల్ల నిది శిరోమణి. శ్రీ పీఠికాపురార్థపులును గీర్తిశేషులును నైన శ్రీ గంగాధర రామరాయప్రభువు వారిచేఁ గృతినిండఁబడినది. ప్రస్తుతకథలకు శ్రీ నారాయణ బహద్రవారి యాజ్ఞ నను సరించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణపంథ మల్లయ్య కాన్తులవారిచే వ్రాయఁబడిన నుబోధినియను చక్కని వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియున్నది. సాధారణ మైనది 1-4-0.

5. ఆంధ్రసూత్రభాష్యము:—ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యాజ్ఞానసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ పంథమల్లయ్య కాన్తులవారిచే మూలముసారముగను నుబోధముగను దొంగింపఁబడి డెమ్మిపైజానఁ జక్కగ నాలుగుభాగములుగ నుండింపబడిన 1898 పేజీలుగల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2-8-0 మొత్తముగ నాలుగుభాగములు నొకసారి కొను వారికి 8-0-0 లు మాత్రమే.

6. ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము:—ఇది పింగళి నూరనాధ్యునిచే రచింపబడినది. గ్రంథపాఠ్యస్థము లొకవిదికమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి వెలుపురకారము భూర్యవతుల ననుసరించి వ్రాసినదగు వ్రాసినది బ్రహ్మశ్రీ పురాణ పంథమల్లయ్య కాన్తులవారిచే లఘు టీకవ్రాయించి డెమ్మిపైజానఁ ఘెదరువలయు కాగితములమీదఁ జక్కగ వ్రాసింపించి కాళి ఁ 1-4-0 చేయింపబడినది. 1-4-0.

N. B. పై గ్రంథములన్నియు వాఙ్మూల యుపయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి విశేష ధనవ్యయమున వుద్దేశగ నన్నొత్తించి తక్కువవెలలకు లభింపనై పోవుటచేయించిరి. కావున నింత సులభమాల్యమునకు దొరకుచున్నవి. లేవన్న నింతకు రెండు రెట్లు మూల్యమిచ్చినను నిట్టి పరిశుద్ధకృతులు దొరకుట దుర్లభము. ఈపుస్తకముల కన్నింటికి తపాల భర్తులు వగైరాలు కొనువారే భరించవలయును. గ్రంథములు వలయునా రీ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాసిన గ్రంథములు లభింపను.

ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవిత్వవిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

బీజ్ బంద్

బీజ్ బంద్:—రాత్రి నకమాత్ర పుచ్చుకొనిన యెంత వలచుచుండిన వ్యయమునూ రెండుగంటలలో ప్రభించి అధికమయిన రతి సౌఖ్యమునిచ్చును. కావలసినవస్తువు కొంచెం నిమ్మపండురసము వ్రావినవెంటనే వీర్యస్థులకు వుత్తును. పులుసుతేని భోజనం చేయవలెను. బీజ్ బంద్:—ముదారోజులు రెండువ్రాలు పాలతో పుచ్చుకొనిన ధారగాబోవు వీర్యము(కుక్) నప్తమయిననూ తప్పకకట్టును. బీజ్ బంద్:—15 కోజులు పాలతో రెండువ్రాలు పుచ్చు కొనిన వారత్యాది దురభ్యాసములవలన కలిగినఁ నపుంసకత్వము పోయి మరల యవ్వనలగుదురు. ఆనేకులచేఁ కరిక్షించి రిడి సర్టిఫికేట్లు పొందియున్నది. మేము విశేషించి వ్రాసు నక్కరలేదు. ఒకసారి రెప్పించి వాడినచో మీకే తెలి యును. ఈ త్రైకములు రహస్యముగా నుంచవలెను. 20 మాత్రల ఔషధము సీసా 1-5 రు. 2-0-0 రు. 4. భర్తులు వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం, 38, బైరాగిమఠంపేధి. మద్రాసు.

మంచి తరుణము అధికలాభము

రు 6000 ల గొప్పలాటరీ

గవర్నమెంటువారివలన నెం-232 ఆఫ్ 20 గా అధికారము పొందబడినది.

రాజమండ్రిలో వెంటటి బంగారా కిమ్మకు రు 6000 అక్షరాలా ఆరువేలు గలది 400 గజముల స్థలములో మూడు సం లోపల రాతిపొండేను, తేటలావు వాగుం, పండు ఇటుకగోడలతో కట్టిన నా స్నాన్తితమైనది. టిక్కెట్లు పూర్తిగా ఖర్చులు యైనవెంటనే రాజమండ్రి సామంతార్లు వక్రీస్తు ఉద్యోగస్థులు సముఖమున లాటరీ వేయబడును. ఆలేడియును ప్రదేశమున ఆధపతి కలఁ ప్రకటింపబడును. ఈక్రింది చిరునామాకు రు 1-0-0 టిక్కెట్టునిమిత్తమును రు 0-4-0 టిక్కెట్టు పోష్యలో రిజిస్టరుగా మీకు పంపుటకున్న మనియార్డరు చేయవలయును. అట్లు మనియార్డరుచేయువారు, పేరు తండ్రిపేరు కులం గ్రామముతో తాలూ కాతో సహా తెలియపర్చవలయును సదరు ప్రద్యము శ్రీశైలము నిమిత్తము చేసిన ఋణములు తీర్చుటకును రాబోవు మహాశివరాత్రికి శ్రీశైలయాత్రికులకు అన్నదాననిమిత్తమును ధర్మముగా ఖర్చుపెట్టవలెను. లాటరీలో యిల్లురానివారికి పుణ్యమై నను వచ్చును. పుణ్యాత్మకులారా

నేను శ్రీశైలయాత్రికుల సౌకర్యార్థము చందానిమిత్తము మిగ్రామములవెంటడి వచ్చుటకు బదులుగా శ్రీశైలములో నె యుండి 12 మాసములలోను యాత్రికులు శ్రీశైలము వచ్చుటకు అనుహముగా నుండునట్లు తగునవతులకు కలగజేయుటకు సం కల్పించుకొన్నాను. గ్రామములవెంటడి చందాకు వచ్చుటకు గుమాస్తాలను ఏర్పరచదలచినాను. మీరు అనుగ్రహించి సదరు చరి దాలు మా గుమాస్తాలకు ఇప్పించవలెను. నావల్ల రిజిస్టరుచేయబడి అర్ధరాపాదుస్తాపునైన అగ్రిమెంటుకున్నవారికి తప్ప ఇతర లకు చందాల నిచ్చియెడల సదరుచందాకు మేము బాధ్యులముకాము. శివరాత్రి సమీపించుచున్నందున చందాలను ఈక్రిందిఅడ నునకు మనియార్డరుగా పంపుటకు వేడుచున్నాను. ఈ దిగుననుండు ఏవిలాసమునకైనను పంపవచ్చును.

శ్రీశైలములోగాని మార్గములోగాని మావల్ల యేమైన సఖ్యులు కావలసినవారు ఏమిసఖ్యులు కావలసినది శివరాత్రికి ఒకనెల ముందు మాపేర యీ దిగున అడనుకు వ్రాయించవలెను. 1 అణా పోస్తుచిటి పంపువారికి మాత్రమే సంఖాయిషీ ఇయ్యబడును.

చాగంటి వీరమల్లి కార్జున లింగం అయ్యవారు, తణుకు, కృష్ణాజిల్లా.

బు. లక్ష్మయ్యగారు, C/o పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

వావిలకొలను సుబ్బరాయరచిత

ఆంధ్ర గ్రంథములు

శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకిరామాయణము:—యూ

నవశాస్త్రులఘటికాపహితము, ప్రథమసంపుట, వె. రు 4 లు

శ్రీకృష్ణవిలాసము:—ఇది యాంధ్ర బాల్యీ

రామాయణమంతటి యుద్ధగ్రంథము. నానాపురాణోక్త కృష్ణచరి త్రము, సమగ్రము, భగవద్గీత, ఉద్ధవగీతలొనగనవియు, శ్రీకృష్ణ లీలకు దత్తార్థమును గలవు. 8 సంపుటములు. ప్రథమసంపుటము 1-12-0, ద్వితీయము 2-4-0, తృతీయము 2-0-0.

శ్రీకృష్ణావతారతత్వము:—375 పుటలు గలవు వెల 2-4-0, ఈ 2, 3, గ్రంథములను ఏకకాలమునఁ గొనువారికి రూ 6-12-0 మాత్రమే.

బమ్మెర పోతనరత్నములు:—వెల 0-14-0.

ఒంటిమిట్ట రఘువీరకథము 0-4-0

శ్రీరామజయమందిరము, తిరువళ్ళీక్కేరి, మద్రాసు.

దివ్యోపధము

శిలాజతురసాయనము ప్రతివారికి ప్రాణసమానమైనది.

రోగకారణము లగు వాత-పితృ-కఫములను సమానావధ యం దుంచి ఎట్టి రోగి మైనను ఏమయును గల వారి కైనను రానివ్వకుండా నుభముగ చిరకాలమువరకు జీవింపజేయును. రసూరి క్ష-కుక్రూడిధాతువులను కుభ్రపరిచి వృద్ధిజేయును. శనా మనోజనిత సర్వరోగముల అతిశీఘ్రముగ బోగొట్టును. శయో జీవించియున్నందుకు ఏ రోగియైనను, నిరోగియైనను దీని నొక సారి యైవనతప్పుక పుచ్చుకొని తీరవలయును. వర్తక దాంభికత్వ మాటలు గాని, ప్రచురము గాని మాడికాదు. ఇండియాలో! ఆనేజులు పుచ్చుకొని ప్రశంసించి తిరిగి కొనుచున్నారు. మీరెల పుచ్చుకొనరు! మీరు మీ బంధుమిత్రులు కలిసి యిప్పుడే పుత్తరము వ్రాసి శిలాజతురసాయనము దబ్బాబు రెప్పించుకొని నేవింపుడు. రోగరహితమై చిరకాల నుభవనుభవించెదరు. ఈ డిసంబరు నెలాఖరువరకు దబ్బాబు రు 6-8-0 లు మాత్రము, పిమ్మట దబ్బాబు ఖరీదు రు 9 0-0 లు. మా విలాసము: ఆయుర్వేద రత్న పండిత

బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్సు, ఆయుర్వేదావధాలయము, బరంపురం, గంజాం ఇండియా

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

శుభమై అనుభవసిద్ధముగు 600 చికిత్సలను తెలుపు సద్గ్రంథము ప్రతియింటు నుండదగినది అందరుచేయదగిన మయులు 15 1-4-0

(2) వి. పి. 0-6-0

ఆరోగ్యదర్పణము:—వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది 15 0-6-0 వి.పి 0-4-0

ఆయుర్వేదచంద్రిక:—ఆరోగ్య, వైద్య, కాలిక, నిధాన వస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుత్రిక. మారిది యుచితము చందా రు 2-8-0

వై 8 ని ఏకకాలముందు కొరెనవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము. ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిదేపే. (నెల్లూరు జిల్లా)

స ర స్వ తి

పైపేరుతో 1923 జనవరినెల కడపటినుండి

యొక మాసపత్రిక ప్రకటిత మగును

అముడికములును, వ్రాచినములును, నగు వాంధ్ర గ్రంథ ములును, అట్టివే (తెలుగు టీకతో) కొన్ని వైద్య, సాహిత్యాది వివిధవిషయములు గల సంస్కృతగ్రంథములును, వా జ్ఞాన, సాహిత్య, చరిత్ర, విషయములకు ద్వర్ణములగు వ్యాస ములును నందుఁ బ్రకటితములగును. డెమ్మిపైజాన నెలకు 40-48 పుటల చొప్పున నుండును.

చందా సంవత్సరమునకు రూ 4-0-0 మాత్రమే.

ప్రథమ సంచికలో నీ క్రిందివిషయములు ఉండఁగలవు:—

- (1) నానీకతోపాఖ్యానము:—కర్త శ్రీకాధురి వఱచెడి దుగ్గన.
- (2) ఉద్భటారాధ్య చరిత్రము:—తెనాలి రామలింగకవి పాండు రంగమాపాత్మ్యకర్త!
- (3) చాళుచరణ:—భోజమహాకాజా. (సంస్కృతము తెలుగుటీకతో)
- (4) బ్రాహ్మ దొరగారి యుత్తరము అ.
- (5) అవధాన కల్పవల్లి:—(తెలుగుచరము)
- (6) ఇవిగాక శ్రీ కె. వి. లక్ష్మణారావుగారు, ప్రభాకరశాస్త్రిగారువ్రాసిన వ్యాసములుండును. వలయువారికింది అడనుకు వ్రాయదగిన సరస్వతీపత్రికాధిపతి, ముక్త్యల, కష్టజిల్లా.

